

Republika e Kosovës - Republika Kosova - Republic of Kosovo

ZYRA RREGULLATORE PËR UJËSJELLËS DHE KANALIZIM
REGULATORNI URED ZA VODU I KANALIZACIJU
WATER AND WASTEWATER REGULATORY OFFICE

RGODIŠNJI IZVEŠTAJ

2012

Priština,
mart 2013

Vizija

“Kvalitetne i održive usluge vode, kanalizacije za sve građane Kosova.”

Misija

“Vrši regulisanje kompanija vode, kanalizacije, u funkciji pružanja kvalitetnih, efikasnih i bezbednih usluga, u skladu sa najboljim evropskim praksama, posebno fokusirajući se na promovisanje efikasnosti, transparentnosti, usklađivanja usluga za sve građane, zaštitu potrošača po pristupačnim cenama za pružene usluge, uvek uzimajući u obzir životnu sredinu i javno zdravlje”.

SADRŽAJ

SADRŽAJ	3
1. PREDGOVOR.....	5
2. PRAVNI STATUS I ODGOVORNOSTI RUVK-A.....	7
2.1. OVLAŠĆENJA I ODGOVORNOSTI RUVK	7
2.2. ORGANIZACIONA STRUKTURA RUVK-A.....	8
3. REGULATIVNE AKTIVNOSTI RUVK-A	9
3.1. LICENCIRANJE	9
3.2. PERFORMANSA SEKTORA ZA USLUGE VODE I KANALIZACIJE	11
3.2.1 OPŠTA PERFORMANSA.....	12
3.2.1.1 POKRIVENOST SA USLUGAMA VODE I KANALIZACIJE.....	12
3.2.1.2 PROIZVEDENA VODA, PRODAJE NE-FAKTURISANA VODA	13
3.2.1.3 FAKTURISANJE I NAPLATA	14
3.2.2. INDIVIDUALNA PERFORMANSA REGIONALNIH KOMPANIJA VODE	15
3.2.2.1 POKRIVENOST SA USLUGAMA VODE	15
3.2.2.2 POKRIVENOST SA USLUGAMA KANALIZACIJE	15
3.2.2.3 NE-FAKTURISANA VODA	16
3.2.2.4 PROPORCIJA POTROŠAČA SA VODOMERIMA	17
3.2.2.5 STOPA NAPLATE.....	18
3.2.3. PERFORMANSA HEP 'IBAR LEPENAC'	18
3.3. TARIFE USLUGA ZA SNABDEVANJE VODE I KANALIZACIJU.....	19
3.3.1 FINANSIJSKI PODACI.....	19
3.3.1.1 ISPUNJAVANJE CILJEVA OPERATIVNIH TROŠKOVA ZA VODU I KANALIZACIJU.	20
3.3.1.2 ISPUNJAVANJE CILJEVA ZA FAKTURISANJE	20
3.3.1.3 NE-ISPUNJAVANJE CILJEVA NAPLATE	21
3.3.1.4 PODACI STOPE POKRIVENOSTI DIREKTNIH OPERATIVNIH TROŠKOVA OD REALIZOVANE NAPLATE TOKOM 2012 GODINE.....	21
3.3.2. ISPUNJAVANJE CILJEVA KAPITALNIH INVESTICIJA	22
3.3.2.1. ISPUNJAVANJE KAPITALNIH INVESTICIONIH CILJEVA ZA USLUGE VODE I KANALIZACIJE FINANSIRANI SE IZ SOPSTVENIH SREDSTAVAKOMPANIJA.	22
3.3.2.2. ISPUNJAVANJE CILJA KAPITALNIH INVESTICIJA ZA USLUGE VODE, KANALIZACIJE FINANSIRANI OD DONACIJA.....	23
3.3.2.3 ODREĐIVANJE TARIFA ZA USLUGE VODE ZA 2013 GODINU	24
3.3.2.4. PROCEDURE ELIMINISANJA I STANDARDIZACIJA ZA PAUŠALNO FAKTURISANJE	27
3.3.2.5. ODREĐIVANJE TARIFA ZA USLUGE ČVRSTIH KOMUNALNIH OTPADA 2012	28
3.4. PROMOVISANJE INTERESA POTROŠAČA.....	29
3.4.1. IMPLEMENTIRANJE STANDARDI USLUGA.....	29
3.4.1.1 KVALITET VODE.....	30
3.4.1.2 POSTAVLJANJE VODOMERA	30
3.4.1.3 OČITAVANJE VODOMERA	31
3.4.1.4 RAZMATRANJE PAUŠALNIH OPTEREĆENJA ZA OPERATIVNU JEDINICU U VUČITRNU	31
3.4.1.5 REŠAVANJE ŽALBI POTROŠAČA	32
3.4.1.6 ZAHTEVI ZA OSLOBAĐANJE IZ ISPUNJAVANJA STANDARDI USLUGA	32
3.4.1.7 DRUGE AKTIVNOSTI	33
3.4.2. ULOGA I AKTIVNOSTI KONSULTATIVNE KOMISIJE POTROŠAČA	33
3.4.2.1 AKTIVNOSTI KKP	33

3.4.2.2	RAZMATRANJE ŽALBI	34
4.	AKTIVNOSTI ZA INSTITUCIONALNO KONSOLIDOVANJE	36
4.2.	AKTIVNOSTI NA ZAKONODAVNOM PLANU	36
4.2.1.	AMANDAMENTIRANJE ZAKONA BR.03/Z-086 O IZMENAMA UREDBE UNMIK- A BR 2004/49 O AKTIVNOSTIMA PRUŽAOCA USLUGA VODOSNABDEVANJA, KANALIZACIJE I OTPADA ("ZAKON BR 03/Z-086.")...	36
4.2.2.	AMANDAMENTIRANJE SEKONDARNOG ZAKONOVODSTVA;.....	36
4.2.3.	AMANDAMANTOVANJE LICENSI USLUGA	36
4.2.4.	KOMISIJA ZA RAZMATRANJE.....	37
4.2.5.	INICIRANJE SUDSKIH POSTUPAKA.....	37
4.2.6.	RAZMATRANJE ZAHTEVA ZA KOLEKTIVNO ISKLJUČENJE	37
4.2.7.	INSTITUCIONALNA PODRŠKA DONATORA.....	38
5.	SPOLJNI POSLOVI	39
5.1.	SARADNJA SA REGULATORIMA I DRUGIM INSTITUCIJAMA NA KOSOVU	39
5.2.	SARADNJA SA REGULATORIMA VODE U REGIONU I EVROPI	40
5.3.	SARADNJA SA MEDIJAMA - ODNOS SA JAVNOŠĆU	40
6.	FINANSIJSKI ASPEKTI.....	42
6.1.	TROŠKOVI	42
6.2.	DONATORSKA PODRŠKA.....	43
6.3.	PRIHODI IZ TAKSI LICENSIRANJA 2012.....	43
6.4.	SREDSTVA RUVK-A.....	43
7.	OPŠTE PREPORUKE	44

1. Predgovor

Drago mi je da vam predstavljam Radni Izveštaj Regulatornog Ureda za Vodu i Otpad za 2012 godinu, (peti po redu), koji predstavlja glavne aktivnosti i dostignuća naše institucije, kao i sadašnju situaciju sektora vode na Kosovu.

Možemo reći da je ova godina bila godina fokusiranja rada RUVK-a, sa orijentisanjem na potrošače, što je rezultiralo sa nekim dobrim koristima za potrošače usluga vode na Kosovu.

Nakon završetka trogodišnjeg (3) procesa regulatornih tarifa 2012-2014 godine, naša glavna aktivnost bila je implementiranje svega toga što je bilo planirano da se sprovede tokom prve godine validnosti ovog tarifnog procesa 2012 godine.

RUVK iz nadgledavanja performanse postignute od RKV tokom 2012 godine, i njegove obaveze za razmatranje volumetričnih tarifa za usluge vode u 2013 godini, uzeo je u obzir iznos projekata kapitalnih investicija, realizovani u odnosu na ciljeve postavljene iz tarifa prošle godine za sedam kompanije (pojedinačno), da bi se određivale ovogodišnje tarife.

Tarife 2013 godine su indeksirane uvećući u odnosu na nivou kapitalnih investicija, realizovani sa inflatornim kretanjima indeksa cena potrošnje na Kosovu (ICPK), objavljen iz Agencije za Statistiku Kosova (ASK), za period oktobar 2010 - decembar / 2012.

Iz ovoga možemo zaključiti da volumetrične tarife za usluge vode u 2013 godini na nivou sektora za dve grupe potrošača domaćih i ne-domaćih potrošača su povećani za 0,02 / m² € izražen u %, ovo povećanje domaćih potrošača je 5,65 %, dok povećanje za ne-domaće potrošače je samo 2,16 %. To je rezultiralo da se ne povećaju tarife 2013 godine pod određenom tarifnoj metodologiji u 2011 godini, za 2012-2014 godine, zato što kompanije nisu realizovali projekte kapitalnih investicija odobreni od strane regulatora, koji na neki način su kažnjeni.

Kao krajnji rezultat možemo reći da tarife 2013 godine su niža od onih projektovanih sa tarifnim politikama za 2012-2014 godinu, i to (i) za domaće potrošače u 2013 godini u proseku su niža za 6,51 %, dok kod ne-domaće potrošače su niža za 6.22 %.

Tokom 2012 godine, nadgledavanje ispunjavanja standardi usluga se vršilo u skladu sa strateškim ciljevima RUVK-a, predviđeno u 'Strateškom Planu 2012-2014'.

Regionalnih Kompanija Vode (RKV) nije uspjela da ispunjava ciljeve kapitalnih investicija tokom 2012 godini po stopi odobrenog od strane Regulatora. RUVK tokom predviđenog pregledivanja tarifa za 2013 godinu, je prilagodio volumetrične tarife za snabdevanje vode prema stepenu ispunjenosti ciljeva realizovane za kapitalne investicije, koji su utvrđeni za svaku kompaniju posebno u 2012 godini. To je rezultiralo na to da tarife domaćih potrošača za 2013 godinu budu niže u proseku za 6,51 %, dok kod ne-domaćih potrošača su manji od 6.22 % od onih koji su predviđeni u trenutnom tarifnom postupku.

Tokom 2012 godine, nadgledavanje ispunjenosti standardi usluga se vršilo u skladu sa strateškim ciljevima RUVK-a predviđeni u "Strateškom planu 2012-2014 godine".

Posebno, RUVK se angažovao da RKV implementiraju precizno fakturisanje u skladu sa tim : Kao **Prvo**, zatražio je od kompanija da opreme sve svoje potrošače sa funkcionalnim vodomernima. **Drugo**, u cilju procenjivanja regularnosti očitavanja vodomera od strane RKV, preduzete su aktivnosti inspektiranja očitavanja vodomera, gde su se identifikovali značajni brojevi procenata nepravilnosti tokom njihovog čitanja vodomera, i zbog toga, RUVK je kažnjavao 3 RKV, kod koje su

se identifikovale velike nepravilnosti u vezi brojila, i **Treće**, uzimajući u obzir da se još uvek fakturisaju paušalno jedan broj potrošača, i imajući u vidu da neke kompanije sprovode različite prakse i često veoma visoke, RUVK je uzela u obzir da preduzme jedan stav protiv ove prakse, i odobravalala je teretni list paušala zajedno sa "Unutrašnjim procedurama", koje su sastavljene u skladu sa uputstvima za paušalno fakturisanje, kao i a odobrene u okviru sekundarnog zakonodavstva.

Uprkos brojnim izazovima sa kojim se trenutno suočava sektor vode na Kosovu, opšta perfomansa sektora, kao i individualna perfomansa kompanija u nekim od ovih indikatora rada, obeležilo je značajno poboljšanje.

Procenat merene potrošnje je porasla na 91 % u 2012 godini , poboljšanje se obeležilo za 10 % tokom 2012 godine, i to je znak da kompanije su ozbiljno uzeli zahtev podnet od strane regulatora za podešavanja vodomera , kao i da se osigurava jedno tačnije fakturisanje za sve potrošače .

U skladu sa Zakonom o Otpadu br. 04/Z-060, usvojen od strane Skupštine Kosova, koji je stupao na snagu datumom 8 juna 2012 godine, RUVK neće se više baviti sa regulisanjem Pružaoca Usluga za prikupljanje otpada. U stvari, sa novim zakonom se predvidelo da sva ovlašćenja i odgovornosti institucija RUVK u vezi sa ovim sektorom budu prebačene kod Vlade Kosova i Lokalne Samouprave. Sa stupanjem na snagu ovog zakona, sektor za prikupljanje komunalnog čvrstog otpada je predmet je tržišta konkurencije.

Imajući u vidu ovu činjenicu, RUVK je preduzeo inicijativu da predloži pokretanje postupka za izmenu i dopunu Zakona br 03/Z-086. Parlamentarni Odbor za poljoprivredu, šumarstvo i prostorno planiranje je odobrio inicijativu da razvije Nacrt projekat za aktivnost pružaoca usluga vodosnabdevanja, kanalizacije, kao i dobavljača vode na veliko, sa kojim se nadamo da će se uskoro okončati .

U maju 2012 godine završio se dvogodišnji projekat za institucionalnu podršku RUVK-a , finansiran od strane Evropske Komisije kojim se zahvaljujeme, i takođe izrazim puno poštovanje za implementatore projekta, konzorcijuma vođen od strane IPA za uspešno implementiranje ovog projekta. Mi verujemo da ova podrška projekata treba da se nastavlja, a posebno je evidentna potreba za podrškom u oblasti implementiranja standardi usluga , kao i tretmana otpadnih voda, za koje smo podneli zahtev kod Švajcarske Kancelarije za Razvoj i Saradnju (SDC), a pri tome smo dobili i obećanja za njihov skori početak.

Zvanično datumom 18.12.2012, RUVK se pridružio u Međunarodnoj Asocijaciji Vode(MAV), koja je glavna mreža u sektoru vode na svetu.

Uveren sam da će ovaj izveštaj biti veoma korisan na prezentaciju konstantnog rada RUVK-a, u ispunjavanju regulatornih funkcija, kao i predstavlja pregled situacije u sektoru uključujući i preporuke za razvoj politika potrebni u ovom sektoru.

U ovom slučaju, želim da se zahvalim svim zaposlenima u kancelariji, institucijama i donatora koji su doprineli i podržali našu instituciju.

Raif Preteni
Direktor RUVK-a,

2. Pravni Status i Odgovornosti RUVK-a

2.1. OVLAŠĆENJA I ODGOVORNOSTI RUVK

Regulatorni Ured za Vodu i Kanalizaciju (RUVK) je nezavisno regulatorno telo, koji vrši licenciranje i ekonomsko regulisanje Pužaoa Usluga Vode i Kanalizacije na Kosovu, osnovano 26. novembra 2004 sa **Uredbom UNMIK-a 2004/49** u skladu sa Ustavnim okvirom Kosova. Uredba 2004/49 je dopunjena **sa Zakonom br. 03/L-086**, i usvojena od strane Skupštine Kosova 13. juna 2008 godine, prenosujući izveštavanje RUVK-a sa UNMIK-a na Skupštinu Kosova.

RUVK je nezavisno telo i ima odgovornosti u regulisanju Javnih Preduzeća koje pružaju usluge vode i kanalizacije

Glavne odgovornosti RUVK-a su:

- **Određivanje tarifa** koje balansiraju potrebe potrošača sa podnošljivim cenama, i očuvanje finansijskog integriteta pružaoca usluga;
- **Izdavanje licenci** za pružaoce usluga vode, kanalizacije;
- **Zaštita interesa potrošača**, osiguravajući da pružaoce usluga ne zloupotrebe poziciju monopola, i obezbeđujući se da se pružaju usluge u skladu sa određenim uslužnim standardima;
- **Nadgledavanje i izveštavanje** performanse pružaoca usluga;
- **Određivanje procedura i uslova za individualno i kolektivno isključivanje** potrošača sa mreže vodovoda;
- **Osnivanje Konsultativne Komisije Potrošača** i podrška njihovog rada;

Dakle, RUVK je odgovoran da obezbedi da javna preduzeća koje pružaju usluge vode, kanalizacije na Kosovu pružaju svojim potrošačima efikasne i kvalitetne usluge pod razumnim i korektnim cenama.

U ispunjavanju svojih regulatornih odgovornosti, RUVK se rukovodi od pravnog okvira, koji je određen sa Zakonom Br. 03/Z-086, kao i ostalim zakonima koja se bave sa sektorom vode. Detaljnije, pravni okvir je određen sa sekundarnim zakonodavstvom (preko 14 Pravila) koji su izdati od strane RUVK-a u januaru 2005 godine, i izmenjeni s'vremena na vreme tokom 2012 godine.

U slučaju izmene Zakona o Otpadu br. 04/Z 060 Član 82 i 83 ovog zakona, RUVK nije više odgovoran za regulisanje otpadnih sektora.

Sada RUVK je odgovoran za regulisanje javnih preduzeća koje pružaju usluge vodovoda i kanalizacije, uključujući uopšte i otpadne vode.

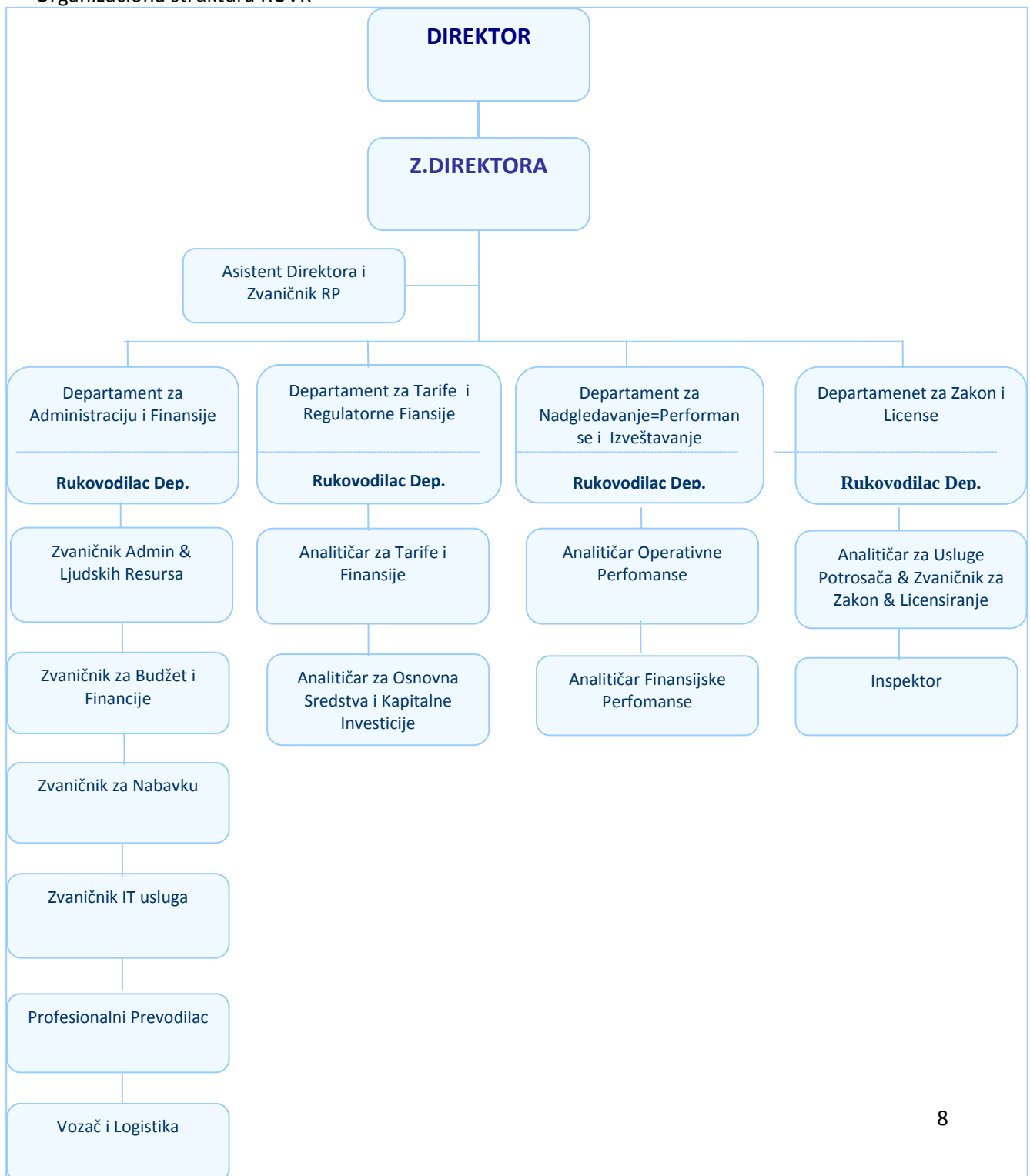
Nominovanje Regulatora do izmene Zakona 03 /086 biće Regulatorni Ured za Vodu i Kanalizaciju (RUVK), u skladu sa MJU.

2.2. ORGANIZACIONA STRUKTURA RUVK-a

U skladu sa Zakonom Br. 03/Z-086, RUVK se rukovodi od Direktora i Zamenika Direktora. kao dve odgovorne osobe za funkcionisanje Ureda, kao i za donošenje regulativnih odluka. Direktor i Zamenik Direktor imenuju se od Skupštine Kosova sa mandatom od pet godina.

Sa ciljem efikasnijeg operisanja i na vreme, RUVK je odobrio organizacionu strukturu organiziranja, i na osnovu ove strukture svi Departamenti RUVK-a odgovaraju direktno pred Direktorom RUVK-a. RUVK se sastoji se od četiri departamenta, tri od kojih su odgovorni za regulatorne aktivnosti, dok jedan departament nudi podršku za rad kancelarije. Odgovorni departamenti za regulatorne aktivnosti su: **Departmant Tarifa i Regulatornih Finansija, Departmant Perfomanse i, Departmant za Pravne Poslove i Licenciranje**, dok **Departmant za Administraciju i Financije** je odgovoran za podršku rada RUVK-a.

Organizaciona struktura RUVK

3. Regulativne Aktivnosti RUVK-a

3.1. LICENCIRANJE

U skladu sa pravnin okvirom koji je određen sa Zakonom Br. 03/Z-086, RUVK tokom izveštajne godine je licensirao javne kompanije koje pružaju usluge vode, kanalizacije i snabdevanja vode na veliko .

Za vaše informisanje, predstavljamo vam Kompanije Vode, Kanalizacije, kao i Kompanije za Snabdevanje Vode na Veliko za 2012 godinu.

(i) Licensirane Kompanije za Usluge Vodovoda i Kanalizacije

U skladu sa odgovornostima koji su određeni sa zakonom, i bazirajući se na pravila i procedure određene sa sekundarnim zakonodavstvom, RUVK je obnovio license za regionalne kompanije vodovoda i kanalizacije, kako sledi:

1. **RKV "Priština" A.D.**, koja nudi usluge u opštinama: Pristina, Kosovo Polje, Obilić, Podujevo, Lipjane, Štimje, i Glogovac;
2. **RKV "Hidroregjioni Jugor" A.D.**, koja nudi usluge po opštinama: Prizren, Mališevo, Suhareka, i Dragaš;
3. **RKV "Hidrodrini" A.D.**, koja nudi usluge po opštinama: Peć, Istog, Klina, Junik;
4. **RKV "Mitrovica" A.D.**, koja nudi usluge po opštinama: Mitrovica, Skenderaj i Vucitrna;
5. **RKV "Radoniqi" A.D.**, koja nudi usluge po opštinama : Đakovica, Orahovac i Prizren;
6. **KRU "Hidromorava" A.D.**, koja nudi usluge po opštinama : Gnjilan , Kamenica i Vitija;
7. **RKV "Bifurkacioni" A.D.**, koja nudi usluge po opštinama: Uroševac .

License Usluga za Pružaoce Usluga za usluge vode ,kanalizacije,i snabdevanja vode na veliko su obnovljene za period od 3 (tri) godine (01/11/2012 - 31/10/2015),zbog finansijske ne-održivosti odgovarajućih kompanijai loše performanse.

License Usluga su zdane sa dodatnim zahtevima koja su;

- i. Osiguravnaje dozvola za odlaganje otpadnih voda,
- ii. Povezivanje Sporazuma Usluga sa Opštinama, koje nisu potpisali ovaj sporazum,
- iii. Finansijska održivost.

Ovi uslovi imaju podršku u trenutnom primarnom i sekundarnom zakonodavstvu.

Javna Preduzeća vodovoda i kanalizacije koja su postojala u opštinama sa većinskim srpskim stanovništvom (Štrpce, Novo Brdo, Severna Mitrovica, Leposavić, Zubin Potok i Zvečan) su izostavljeni iz procesa restrukturiranja i inkorporacije, i stoga su ostali izvan regulatornog procesa, koji primenjen od strane RUVK.

Na osnovu Zakona br. 03/Z-086, kao i Odluke Vlade Republike Kosova, br. 06/18, datuma 08.06.2011, u cilju da se operativna jedinica Dečana i Kačanika vraćaju upravljanju RKV "Hidrodrini", odnosno " Bifurkacija ", u tome da smo imali mnogo pokušaja sa dve pomenutim opštinama u jednim zajedničkim sastanku sa Ministarstvom Ekonomskog Razvoja i sa gradonačelnicima dve opštine ,kako bi se ove dve jedinice vraćali pod upravom RKV, od koji su se ilegalno delili.

RUVK u 2012 godini je nastavio sa upozorenjima, odnosno za neispunjavanje zakonskih obaveza predviđeni sa tekućim okvirom primarnog i sekundarnog zakonodavstv za neposredovanje license rada za: KUM'Ibar' Zubin Potok, JKP'Vodovod Ibar ' Mitrovica KVO'24 nentor ' Leposavić, JKP' Ujësjellësi & Higjiena" Dečan, Direktorijat za Javne Službe, Generalni Janković, JKP 'Lipoten'iKacanik.

U trenutku kada je RUVK odlučio da izrekne novčane kazne za gorenevedenih, stupio je na snagu Zakon Br.04/Z-111, o Izmenama i Dopunama Zakona 03/Z-087 , javnih Preduzeća. Član 6 ovog Zakona daje pravo opštinama da stvore lokalna javna preduzeća u skladu sa kriterijumima utvrđenim sa podzakonskim aktom Vlade Kosova. Dakle, nismo mogli pokrenuti pravni postupak dok Vlada Republike Kosova ne izdaje i odobrava Uredbu o osnivanju lokalnih preduzeća.

(ii) Licensirana Kompanija za Snabdevanje Vode na Veliko

Snabdevanje Vode na Veliko sa Uredbom 2004/49 je definisano kao snabdevanje sirove vode za pružaoce usluga vode i otpadnih voda.

Jedina licencirana kompanija koja pruža usluge vode na veliko je:

- 1. "Ibar-Lepenci" A.D..** koja snabdeva vodu na veliko za RKV "Mitrovica" A.D. i RKV "Priština" A.D.

Licenca " Ibar LepenacA " važi 31. oktobar 2012 do 31. oktobra 2015 .

Slika1: Oblasti usluga za Kompanije Vode i Kanalizacije

KUR Prishtina	KUR Hidroregjioni Jugor	KUR Hidrodrini	KUR Mitrovica	KRU Radoniqi	KRUK Bifurkacioni	KRUK Hidromorava	Komunat jashtë shërbimeve nga KUR-të
-Prishtina -Podujeva -Fushë Kosova -Obiliçi -Lipjani -Drenasi -Shtime -Graqanica	-Prizreni -Suhareka -Malisheva -Dragashi	-Peja -Klina -Istogu -Juniku	-Mitrovica -Skenderaj -Vushtria	-Gjakova -Rahoveci	-Ferizaji	-Gjilani -Kamenica -Vitia	-Novoberda -Zubin Potoku -Leposaviqi -Shtërpca -Kaqaniku -Deqani

3.2. PERFORMANSA SEKTORA ZA USLUGE VODE I KANALIZACIJE

Nadgledavanje performanse javnih licenciranih javnih kompanija, koja pružaju usluge vode i kanalizacije je jedan od najvažnijih odgovornosti RUVK-a. Ovo je veoma važan regulatorni mehanizam i moćno sredstvoupavljanja vodnih usluga, i u skladu je sa najboljim međunarodnim praksama u ovom sektoru. Prvobitno pruža dragocene podatke o trenutnoj situaciji u sektoru vode, i procenjuje slabosti koje imaju najveću potrebu za poboljšanjem. U globalu, RUVK kroz ovog procesa ima za cilj kontinuirano poboljšanja Performanse Pružalaca Usluga Vode na Kosovu.

Svake godine, RUVK nadgledava i ocenjuje performansu javnih licenciranih kompanija, , koja pružaju usluge vode i kanalizacije za sve zainteresovane stranke (Skupština Kosova, Vlada, Donatori, potrošači), nudi podatke i izveštaje o dostignućima, neuspehe i probleme, sa kojima su se suočili Pružaoci Usluga tokom 2012 godine .

S obzirom da kompanije koje pružaju ove usluge imaju monopol u Republici Kosova, nadgledavanje i procenjivanje Pružaoca Usluga vode i kanalizacije je izuzetno važno. Prvenstveno da bi obezbedili zaštitu potrošača, da bi obezbedili i povećali transparentnost rada kompanija, kao i da se podstakne konkurencija među njima u cilju poboljšanja kvaliteta usluga.

Nadgledavanje performanse zasniva se na izveštajima koje ove kompanije podnesu kod RUVK mesečno, i godišnjih izveštaja u skladu sa svojim obavezama izveštavanja koje imaju za RUVK.

Procenjivanje performanse se vršilo za 7 (sedam) licensirane RKV, na osnovu izveštaja i podataka koje pružju kompanije.

(Podaci korišćeni u ovom izveštaju za 2011 godinu su revidirani/verifikovani, dok podaci za 2012 godinu će biti revidirani/verifikovani u aprilu ove godine (iako ovi podaci nisu revidirani, mislimo da su dovoljni za pregled orijentacije).

Objektivnije izjave sa verifikovanim podacima 2012 godine biće predstavljene kroz " Godišnji Izveštaj Performanse ", koji će biti objavljen u junu 2013 od strane RUVK .

U sledeća dva poglavlja, kroz nekoliko od ključnih pokazatelja je predstavljena "Generalna Performansa" (u sektorskom nivou) i " Individualna Performansa" (za sedam licensirane RKV koje pružaju usluge vode i kanalizacije u Republici Kosova).

Pokazatelji prikazani u ovom izveštaju su neki od Ključnih Pokazatelja Performanse(KPP) i iskazuju da osim značaja što imaju ovi pokazatelji o performansi sektora, takođe postoji mogućnost za njihovo poboljšanje od strane kompanija, ako se može postignuti kroz efikasnije menadžranje.

Prikazani diagrami imaju za cilj da omogućavaju čitaocima ovog lakši pogled u rezultatima, dostignućima, neuspehima i ciljeve aktivnosti koje su imali Pružaoci Usluga tokom 2012 godine.

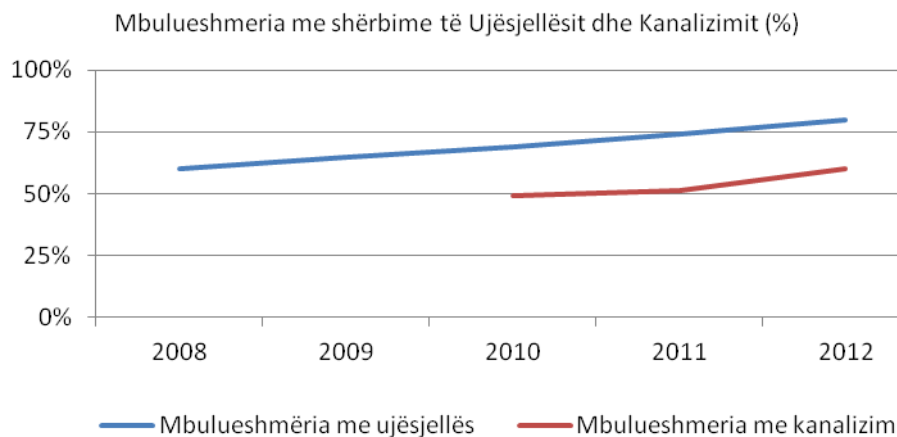
3.2.1 Opšta Performansa

U ovo poglavlje predstavljen je pregled opšte performanse u nivou sektora usluga vode i kanalizacije u Republici Kosova za izveštajni period 2012 godine, pri čemu su se koristile statističke podatke i pokazatelji za period od 5 godina (sa Svrha više potpunom pokrivanju razvoja sektora u celini).

3.2.1.1 Pokrivenost sa uslugama Vode i Kanalizacije

Pokrivenost sa uslugama vode i kanalizacije podrazumeva procenat stanovništva koje ima pristup na usluge vode i kanalizacije.

U sledećem dijagramu je prikazan odnos između stanovništva, koji ima pristup u uslugama u odnosu sa ukupnom populacijom.

Slika 2, Pokrivenost sa uslugama vode i kanalizacije tokom proteklih 5 godina

Pokrivenost sa uslugama vode u 2012 godini je dostigla nivo od 78 %, i u poređenju sa 2008 godinom obeležilo se poboljšanje sa 18 %.

Pokrivenost sa uslugama kanalizacije u 2012 godini je dostigla vrednost od 56 %, i u odnosu na 2011 godinu (ili 2008) je poboljšana za 5 %.

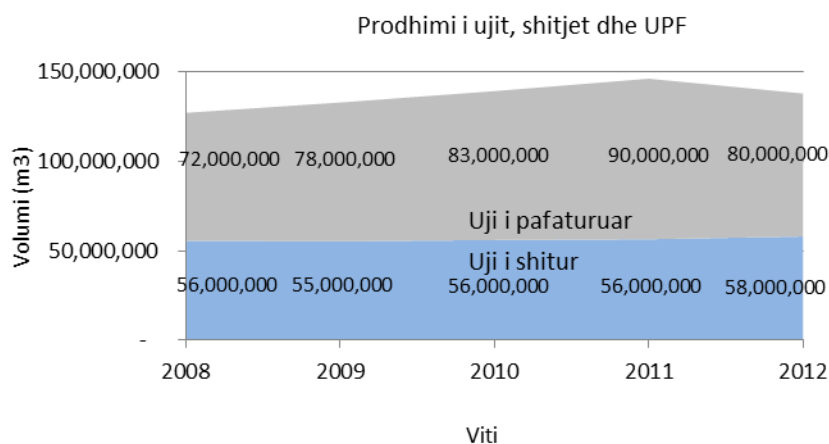
U poređenju sa pokrivenostom vodnih usluga, nivo sa uslugama kanalizacije je sa 22 % niži.

Povećanje oblasti (pokrivenosti) sa vodom i kanalizacijom tokom perioda (2008-2012) je uglavno kao rezultat investicija iz donacija i investicija iz RKV i opština.

3.2.1.2 Proizvedena voda, prodaje ne-fakturisana voda

U sledećem dijagramu prikazana je NFV (nefakturisana voda) u odnosu sa proizvedenom vodom i prodatom (fakturisana).

NFV jerazlika između proizvedene vode i fakturisane vode (iznos koji se prodao).

Slika3, Proizvodnja vode, prodaje i ne-fakturisana voda

U poređenju sa nastavkom povećanja broja potrošača, proizvodnje vode tokom 2008 - 2011 godine je obeležila razumno povećanje u sektorskom nivou.

Tokom 2012 godine prijavljeno je smanjenje proizvodnje vode zbog manjeg iznosa vode proizvedene od RKV "Radoniqi" i "Bifurkacije".

Kao opšti rezime 2012 godine, od sedam RKV su proizvedeni i distribuirani potrošačima preko 138 miliona m³ vode za piće, i oko 8 miliona m³ je manje nego u 2011 godini.

Fakturisana voda tokom 2012 godine iznosi oko 58 miliona m³ i oko 2 miliona m³ više nego u 2011 godini.

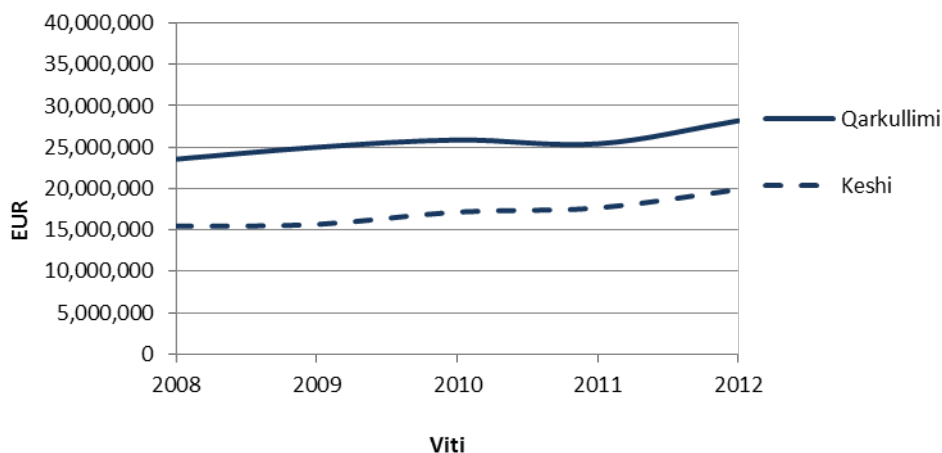
Fakturisanje vode tokom 5 godišnjeg perioda (2008 - 2012) obeležio je veoma mali napredak. Prema podacima rezultira da NFV na Kosovu je 58 % od ukupnog iznosa proizvedene vode - izražena u ovom iznosu je 80 miliona m³.

Ako se ova cifra pomnoži sa trenutnom cenom (gde na Kosovu je 0,31 € za domaćinstvene potrošače) stižemo do rezultata da gubici vode izazivaju najmanje 25 miliona €uro. Odnosno godišnji gubitak za licencirane kompanije.

3.2.1.3 Fakturisanje i Naplata

Ako posmatramo, fakturisanje i naplata se poboljšaju u RKV.

Iako ovo poboljšanje je postepeno, vredno napomenuti da je održivo.

Slika 4, Fakturisanje i trenutna naplata

Efikasnost prometa ¹, u novčanoj vrednosti na nivou sektora u 2012 godini obeležio je poboljšanje sa 2.787.569 €, ili izraženo u procentima od 11 % u odnosu na 2011 godini.

Efikasnost naplate u 2012 godini je takođe obeležio napredak u novčanoj vrednosti do 2.220.868 €, ili u procentima od 13 % u odnosu na 2011 godini.

Ovo poboljšanje je više kao rezultat povećanja tarifa vode, povećanja broj potrošača, a manje je kao rezultat efikasnosti kompanija za fakturisanje konzumirane vode.

¹ Promet uključuje prihode od redovnog fakturisanja za usluge vode i kanalizacije, kao i prihodi od drugih poslovnih aktivnosti.

U gotovini se uključilo fakturisanje i redovno fakturisanje za usluge vode i kanalizacije, kao i prihod od drugih poslovnih aktivnosti.

Stopa naplate u odnosu sa fakturisanjem na nivou sektora u 2012 je 70 % ili 1 %, viša nego u 2011 godini.

Imajući u obzir period od 5 godina (2008 - 2012), vidimo da :

- Napлата u 2012 godini je sa 5% veća nego u 2008 godini,
- Promet u 2012 godini u novčanoj vrednosti je poboljšán na 4.643.543 u poređenju sa 2008 godini.

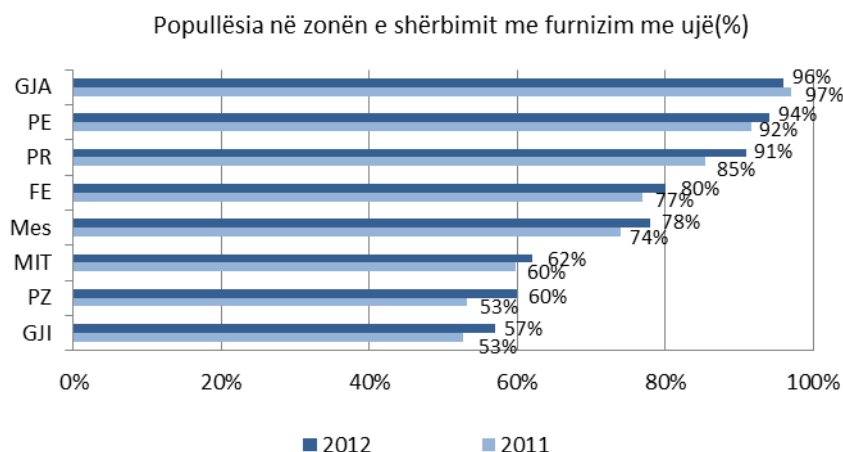
3.2.2. Individualna Performansa Regionalnih Kompanija Vode

U ovom poglavlju predstavljena je individualna performansa RKV kroz nekoliko Ključnih Indikatora Performanse (KPI) za izveštajni period 2011/2012.

Kroz dijagram i sledećih informacija, pored prezentacije performanse može se vršiti i poređenje između rezultata 7 RKV koje pružaju usluge vode i kanalizacije.

3.2.2.1 Pokrivenost sa uslugama vode

Pokrivenost sa uslugama snabdevanja vode predstavlja procenat stanovništva unitar oblasti usluga, koje imaju pristup u uslugama vodosnabdevanja .

Slika 5, Pokrivenost sa uslugama vode

Sve RKV obeležili su poboljšanje tokom 2012 godine u odnosu na 2011 godinu.

Pokrivenost usluga vode na nivou sektora je 78 % za 2012 godinu, dok poboljšanje je 4% u odnosu na 2011 godinu.

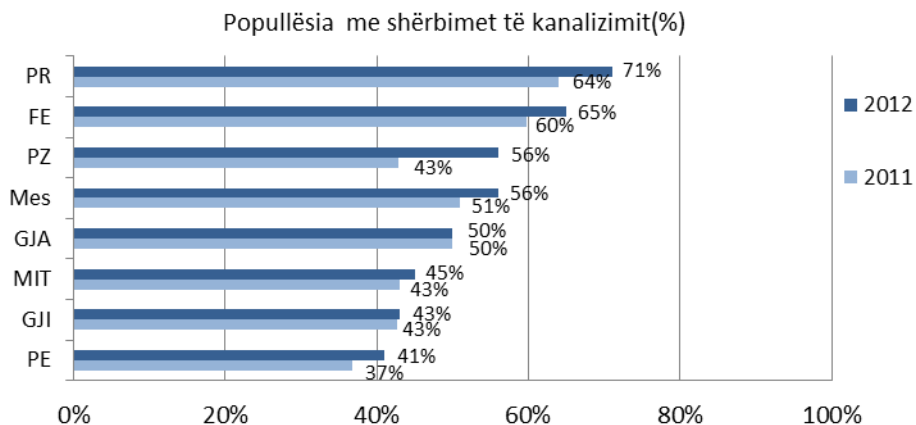
RKV "Radoniqii" (sa 96 %) i RKV "Hidrodrini" (sa 94 %), su kompanije koje imaju veću pokrivenost sa uslugama vodosnabdevanja.

RKV "Hidromorava" (sa 57 %) ima najnižu pokrivenost usluga vode .

Veći napredak u 2012 godini obeležila je RKV 'Hidroregjioni Jugor' sa 7%, a RKV "Priština" sa 6%, proširujući svoje oblasti usluga.

3.2.2.2 Pokrivenost sa uslugama kanalizacije

Pokrivenost usluga kanalizacije je definisan kao procenat stanovništva sa pristupom u uslugama kanalizacije.

Slika 6 ,Pokrivenost usluga kanalizacije

Pokrivenost usluga kanalizacije obeležilo je poboljšanje u svim RKV.

Pokrivenosti usluga kanalizacije na nivou sektora je poboljšana sa 5% u 2012 godinu u odnosu na 2011 godinu.

Najveći stepen sa pokrivenost usluga kanalizacije za 2012 godinu ima RKV "Priština" sa 71%.

Najniži stepen sa pokrivenost usluga kanalizacije za 2012 godinu ima RKV "Hidrodrini" sa samo 41%.

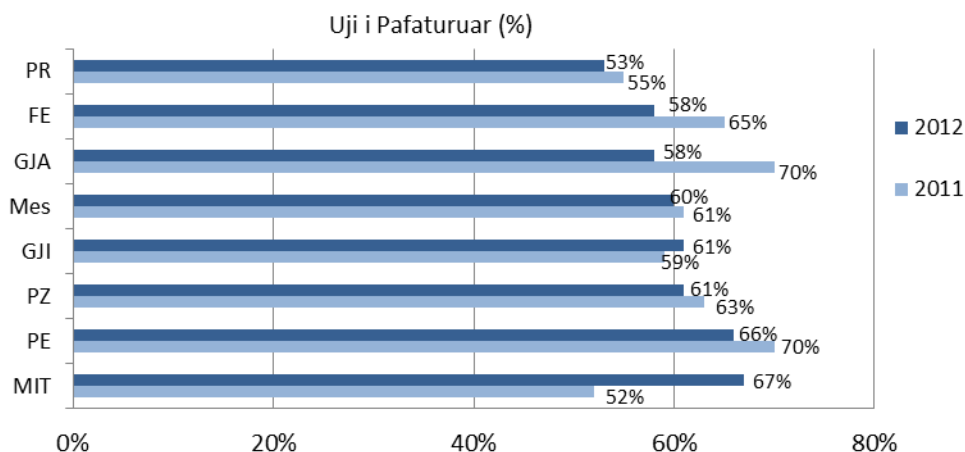
Veći napredak u 2012 obeležen je kod RKV 'Hidroregijoni Jugor' širjući oblast usluga od 13%.

3.2.2.3 Ne-fakturisana voda

Ne-fakturisana Voda (NFV) predstavlja vodu koja se proizvela, distribuirala, ali nije fakturisana (zato sto nije dostigla da se registruje) - inače nazivan kao "izgubljena voda" ili "gubitak".

Gubici mogu biti kao posledica curenja (fizički gubitak), ili kao rezultat zloupotrebe i netačnosti u merenju (komercijalni gubici).

Visok nivo NFV negativno utiče na finansijsku održivost pružaoca usluga vode.

Slika 7, Ne-fakturisana Voda

U 2012 godini gubici vode su 60 %, što je sa 1% manje nego u 2011 godini.

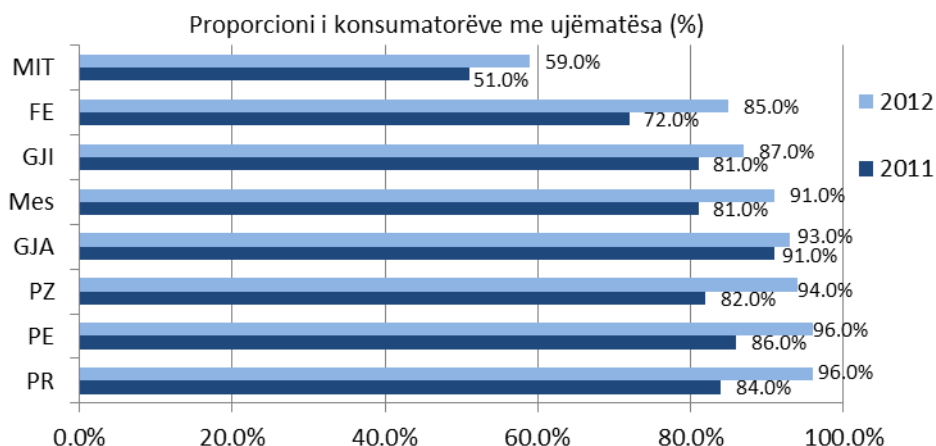
RUVK kroz podršku IPA projekata razvio je 'Opšti Plan za smanjenje NFV', dok od svih RKV zahtevalo se da razviju njihove planove i posebne strategije (za postavljanje vodomera, nestašice vode, adekvatno upravljanje pritiska u sistemu, tačan i efikasan sistem fakturisanja, itd).

Prema evropskim standardima , prihvatljivi gubici su do 15%. U nekim razvijenim zemljama poput Nemačke i Danske gubici su manji od ovog nivoa (oko 7 %). . Gubici vode u nekim zemljama u regionu su, Albanija sa 62 %, Hrvatska sa 42 %, Makedonija sa 63 %, Slovenija 26%.

3.2.2.4 Proporcija potrošača sa vodomerima

Politika RUVK-a je da utiče na potrošače tokom 2012 godine uzimajući u obzir preporuke Skupštine Republike Kosova, takođe i da utiče kod kompanija da mere konzumiranu vodu sa vodomerima. Merenje vode je proces merenja upotrebljene vode kroz vodomera .

Proporcija potrošača sa vodomerima u procenat predstavlja broj potrošača koji su opremljeni sa vodomerima, u odnosu na opšti broj službenih potrošača. Merenje vode je proces merenja upotrebljene vode kroz vodomera.

Slika 8, Proporcija potrošača sa vodomerima.

Opremanje potrošača sa vodomerima je jedan od pokazatelja koji je obeležio značajna poboljšanja. Tokom 2012 godine, pokrivenost sa vodomerima na prosečnom nivou sektora je porastao na 91 % sa 81 % u 2011 godini.

Najveću stopu procenata potrošača sa vodomerima u 2012 godini u poređenju sa 2011 godinu ima RKV "Priština" sa rastom od 12 %, pokazatelj koji vodi RKV do 96 % potrošača sa vodomerima.

Dok RKV 'Mitrovica' uprkos povećanja od 8 % u odnosu na 2011 godin, i dalje ostaje nezadovoljavajuće sa samo 59 % potrošača opremljenim sa vodomerima.

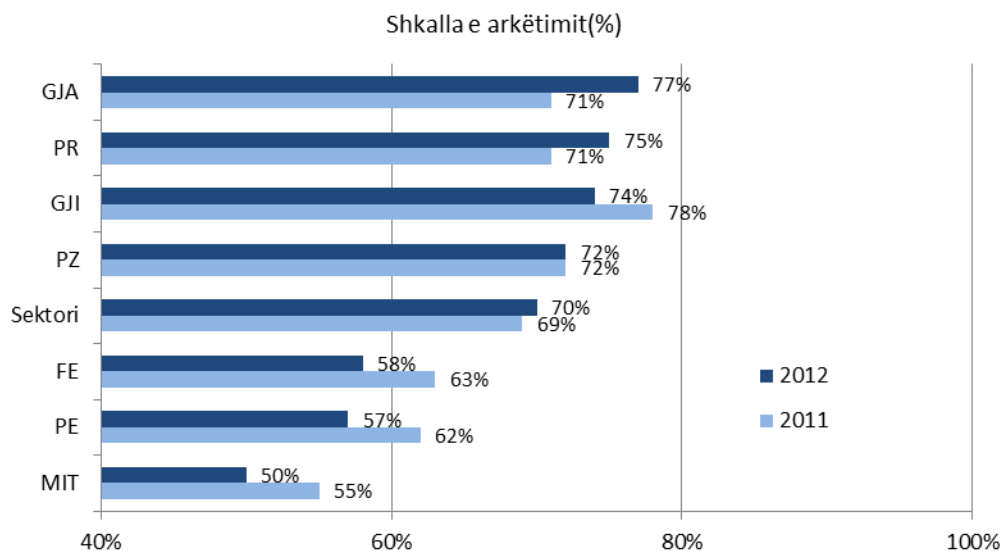
Prednosti uvođenja vodomera su uzajamni, za potrošače tako i za pružaoce usluga u očuvanju vode, identifikaciju curenja i tačno procenjivanje NFV.

Opremanje potrošača sa vodomerima na nivou od 91 % može se smatrati uspehom, ako se uporedi sa drugim zemljama u regionu, npr. Albanija 58 %, Hrvatska 82 %, Makedonija 94%.

3.2.2.5 Stopa Naplate

Naplata predstavlja odnos prikupljanja finansijskih sredstava u odnosu sa fakturisanim opremama tokom godine.

Naplata osim što ima važan značaj u pogledu naplate i smanjenja gubitaka vode, takođe ima odlučujući uticaj na finansijske održivosti kompanija.

Slika 9, Stopa naplate

Stopa naplate za fakturisane usluge za 2012 godinu na celokupni nivo sektora je 70 %, a u odnosu na 2011 godinu je obeležila povećanje sa 1%.

Najvišu stopu naplate za 2012 godinu dostigla je RKV 'Radoniqi' sa 77 %, dok najnižu stopu naplate za 2012 godinu obeležila je RKV 'Mitrovica' sa 50 %.

U 2012 godini, osim RKV 'Radoniqi' sa (6 %) i RKV 'Priština' sa (4 %) koje su obeležile povećanje naplate kao i RKV 'Hidroregijoni Jugor' koja je ostala na istom nivou naplate, sve druge kompanije obeležile su smanjenje naplate u odnosu na 2011 godinu.

Planirani cilj za 2012 godinu na nivou sektora bio je 73 %, a trenutno na nivou sektora dostiglo se da se prikupljaju 70% fakturisanog iznosa.

3.2.3. Performansa HEP 'Ibar Lepenac'

RUVK je odgovoran za regulisanje poslovanja HEP 'Ibar Lepenac', koji se odnosi na snabdevanje vode na veliko za RKV 'Mitrovica' i RKV 'Priština' (NJ.O 'Glogovac'). Sledeći, predstavljamo neke statističke podatke i pokazatelje performanse, da bi videli trendovi razvijanja performanse za 2012 godinu u odnosu na 2011 godinu.

U tabeli br. 1, predstavljen je pregled finansijskih pokazatelja, na osnovu kojih može s procenjivati performansa HEP " Ibar Lepenac " u 2012 godini u odnosu na 2011 godinu.

Tabela br.1, Performansa HEP 'Ibar-Lepenac

Pokazatelj performanse	2011	2012
Stopa naplate	215% ²	95%

² U 2011 godini, "HEP Ibar Lepenac" je uspeo da prikuplja preliminarne dugove od RKV " Mitrovica

Stopa rada	0.95	1.21
Stopa pokrivenosti rada	2.05	1.15
Operativni troškovi po jedinici (€/m ³)	0.019	0.018

3.3. TARIFE USLUGA ZA SNABDEVANJE VODE I KANALIZACIJU

- Početak 2012 godine, RUVK je započeo drugo sprovođenje 3- godišnjeg tarifnog procesa 2012 do 2014, kao jedan od njegovih ključnih aktivnosti. Ova aktivnost je imala na umu da obezbedi operativnu i institucionalnu podršku za pružaoce usluga vode, za implementiranje odluka koja proizilaze iz tarifnog regulatornog procesa, nadgledavanje, poređenje i procenjivanje rezultata, povezujući iste sa procenjivanjem stope ispunjavanja ciljeva svakog ključnog pokazatelja identifikovan kao takav.
- Na osnovu podataka prikupljenih iz nadgledavanja poslovanja RKV i analiza tih podataka u 2012 godini, takođe podržavajući se na zakonskom mandatu, RUVK je postavio za 2013 godinu tarife maloprodaje razrađene vode za sedam (7) regionalne kompanije, jedne tarifa vode na veliko, kao i jedne tarife sirove vode na veliko od HEP "Ibar-Lepenac" A.D. Priština.
- Tarife za 2013 godinu su validne od 13 januara 2013 do 31. decembra 2013.
- Tokom obračunavanja i utvrđivanja tarifa za usluge vode regulatornog procesa 2012-2014, uzimali smo u obzir različite faktore koji su odredili tarife, od koji vredi napomenuti; zahteve potrošača za snabdevanje vodom, tehničke opcije za proizvodnju vode, sadašnje stanje distributivne mreže, iznos operativnih troškova i kapitalnih investicija, finansijska održivost usluga, zaštita potrošača, postojeće okolnosti u zemlji itd, od kojih su definisani ciljevi koji moraju biti ispunjeni iz godine u godinu od strane RKV.
- U daljem tekstu u ovom delu izveštaja predstavljena je stopa ispunjavanja ciljeva od nekoliko ključnih pokazatelja za sedam (7) RKV i sektora u celini tokom 2012 godine.
- Podaci prikazani u ovom delu izveštaja za 2012 godinu su preliminarne podaci –ali još uvek ne- revidirani. Ovi podaci biće navedeni nakon završetka faze revizije podataka za godinu u pitanju.**
- Od posmatranih podataka treba pomenuti :
 - operativni podaci,
 - finansijske podatke, i
 - podaci realizovanja projekata kapitalnih investicija

3.3.1 Finansijski podaci

Ključni pokazatelji koji definišu i daju jasniju finansijsku sliku su operativni troškovi, fakturisanje, naplata, pokrivenosti operativnih troškova sa prihodima koji su realizovani tokom određenog perioda, kao i stopa pokrivenosti realizovanja kapitalnih investicija.

za prethodne godine

P.S.RUVK–Procenjivanje stope naplate obračunava se prema gotovinskoj osnovi računovodstva, koji priznaje prihode i rashode kada su prikupljeni ili plaćeni.

Sledeće, su prikazani podaci sa procenjivanjem za ispunjavanje/neispunjavanje ciljeva ovih pokazatelja.

3.3.1.1 Ispunjavanje ciljeva operativnih troškova za vodu i kanalizaciju.

U dolenađenoj tabeli su prikazani podaci o operativnim troškovima sektora, koji su odobreni od strane RUVK-a za vodu i kanalizaciju, i oni koji su realizovani od kompanija za usluge vode u nivou sektora, sa % realizovanja cilja i konačno procenjivanje godinu 2012 godinu.

Tabela br. 2. Pregled podataka operativnih troškova za vodu i kanalizaciju u €

Glasovi operativnih troškova	Monetarna Jedinica	Odobreni 2012	Realizovani 2012	Ispunjavanje cilja (%)	Konačno procenjivanje stope ispunjavanja cilja
Voda	€	14,385,250	18,441,103	128.19%	T
Otpadne Vode	€	801,050	965.107	120.48%	T
Ukupno	€	15,186,300	19,406.201	127.79%	T

Objašnjenje simbola: T = premašen

Kao što je prikazano u navedenom saopštenju, su se premašili odobreni troškovi na nivou sektora u značajnim iznosima (izražen kao procent, ovo premašenje operativnih troškova postigla je na 27,79 %), i kao takvi su ocenjeni negativno.

3.3.1.2 Ispunjavanje ciljeva za fakturisanje

Čak i u tabeli br. 3. prikazan je ukupan iznos fakturisanja u nivou sektora koji je odobren od strane RUVK-a, uporediv sa iznosom takvih realizovanih podataka, % realizovanja obaveza preuzetih obaveza za fakturisanje sa regulatornim procesom za 2012 godinu, i procenjivanje stope ispunjavanja ovog cilja.

Tabela br. 3. Izjava podataka fakturisanja za vodu i kanalizaciju u novčanoj vrednosti

Podaci fakturisanja	Monetarna jedinica (Euro)	Odobreni 2012	Realizovani 2012	Ispunjavanje cilja (%)	Konačno procenjivanje stope ispunjavanja cilja
Voda	€	28,300,140	24,692,530	87.25%	Jo-R
Otpadne Vode	€	3,595,595	2,924,431	81.33%	Jo-R
Ukupno	€	31,895,735	27,616,961	86.59%	Jo-R

Objašnjenje simbola : R = realizovan
Ne-R = ne-realizovan
T = premašen

Kao što se može videti iz podataka u tabeli br. 3., odobreni cilejvi od regulatornog za 2012 godinu nisu ispunjeni i za ovaj pokazatelj, i u ovom slučaju procenjivanje perforamsne kompanija je negativan.

Na sektorialnom nivou, ne-ispunjavanje ciljeva fakturisanja u ukupnost izražen kao procenat je 13,41 %.

3.3.1.3 Ne-ispunjavanje ciljeva naplate

I ovo grupisanje sektorialnih podataka predstavlja ćemo u tabelarnom obliku, identifikujući iznos naplate odobren od RUVK, i realizovan od sektora tokom 2012 godine, poređenja u %, kao i stepen ispunjenosti ciljeva za ove podatke.

Tabela br. 4. Izjava podataka fakturisanja za vodu i kanalizaciju u novčanoj vrednosti

Podaci fakturisanja	Monetarna jedinica (Euro)	Odobreni 2012	Realizovani 2012	Ispunjavanje cilja (%)	Konačno procenjivanje stope ispunjavanja cilja
Voda	€	20,661,274	17,284,174	83.65%	Jo-R
Otpadne Vode	€	2,662,109	2.005.049	75.32%	Jo-R
Ukupno	€	23,323,383	19,289,223	82.70%	Jo-R

Objašnjenje simbola : R = realizovan

Ne-R = ne-realizovan

T = premašen

Kao što se može videti iz podataka ove tabele, 4 odobrena ciljeva od strane regulatornog procesa za 2012 za ovaj pokazatelj nisu ispunjeni, i u ovom slučaju procenjivanje performanse sektora u javnom sektoru vode je negativan.

Na sektorialnom nivou ne-ispunjavanje ciljeva fakturisanja u ukupnost izražen kao procenat je 17,3 %.

3.3.1.4 Podaci stope pokrivenosti direktnih operativnih troškova od realizovane naplate tokom 2012 godine.

U tabeli br. 5, predstavljeni su podaci prikupljenih iznosa za svaku kompaniju pojedinačno i na sektorskom nivou, što su predstavljeni i podaci iznosa direktnih operativnih troškova, kao što su upoređeni kao takvi, ocenjujući rezultate izdati u 2012 godini .

Tabela br. 5. Stopa pokrivenosti direktnih operativnih troškova od naplate za 2012 godinu

Br.	Naziv Kompanije	Naplata	Operativni troškovi bez amortizacije	Finansijski ostatak	Koeficijent stope pokrivenosti	Konačno procenjivanje
		€	€	€	€	
	A	B	C	D=(B-C)	F=B/C	
1	Priština	9,391,057	8,872,731	518,326	1.06	K
2	Mitrovica	1,165,337	2,069,054	-903,717	0.56	Ne-K
3	Hidrodrini	1,720,016	1,604,963	115,052	1.07	K
4	Radoniqi	2,356,735	2,108,999	247,736	1.12	K
5	Hidroregjioni-Jugor	2,693,922	2,749,595	-55,673	0.98	Ne-K
6	Bifurkacioni	782,612	785,462	-2,850	1.00	K
7	Hidromorava	1,179,544	1,215,405	-35,861	0.97	Ne-K
	Podaci Sektora	19,289,223	19,406,210	-116,987	0.99	Ne-K

Objašnjenje simbola: Z = Zadovoljavajući

Ne-Z =Ne- Zadovoljavajući

Iz posmatranih podataka naplate za 2012 godinu, vidi se da od 7 regionalnih kompanija, 4 kompanije su pokrivali svoje operativne troškove sa iznosom prikupljenih sredstava, u iznosu primljenih sredstava, a 3 od njih nisu.

Specifični slučaj je RKV 'Mitrovica', koji ne prikuplja iznos fakturisanja za snabdevanje razrađene vode, odnosno za severni deo Mitrovice, ali JNJP pored MER Vlade Republike Kosova subvencionise neke od operativnih troškova, da bi pokrivali troškove proizvodnje i da bi pomogli u poslovanje.

Iznos subvencije isplaćivan iz budžeta Republike Kosova za RKV 'Mitrovica' A.D. Mitrovica u 2012 bio 694,152.66 €.

3.3.2. Ispunjavanje ciljeva kapitalnih investicija

U ovom odeljku izveštaja su predstavljeni odobreni iznosi kapitalnih investicija iz sopstvenih sredstava kompanija i investicija obećanih od strane donatora u 2012 godini, i iznosi projekata realizovani iz dva spostvena izvora finansiranja sa podacima sektora za isti pokazatelj.

Takođe je prikazan i procent ispunjavanja kapitalnih investicionih ciljeva iz sopstvenih izvora i od donatora, sa našim konačnim procenjivanjem za postignute ciljeve.

3.3.2.1. Ispunjavanje kapitalnih investicionih ciljeva za usluge vode i kanalizacije finansirani se iz sopstvenih sredstavakompanija.

U dolenađenoj tabeli su predstavljeni podaci kapitalnih investicija iz spostvenih sredstava svake kompanije pojedinačno i u sektorskom nivou.

Tabela Br. 6 Iznos kapitalnih investicija iz spostvenih izvora

Naziv Kompanije	Investicije u re levantrnim uslugama	Monetarna jedinica	Odobreni od RUVK 2012	Realizovani od RKV 2012	Realizovanje cilja 2012 (%)	Konačno procenjivanje
Priština (PR)	Voda	€	5,791,048	652,231	11.26%	
	Otpadne Vode	€	761,285	25,612	3.36%	
	Druge investicije			814,013		
	Ukupno	€	6,552,334	1,491,856	22.77%	Ne -R
Hidroregijoni jugor (PZ)	Voda	€	363,346	198,181	54.54%	
	Otpadne Vode	€	157,227	10,839	6.89%	
	Ukupno	€	520,573	209,020	40.15%	Ne -R
Hidrodrini (PE)	Voda	€	377,958	111,434	29.48%	
	Otpadne Vode	€	25,858	0	0.00%	
	Ukupno	€	403,816	111,434	27.60%	Ne -R
Mitrovica (MIT)	Voda	€	0		0.00%	
	Otpadne Vode	€	139,931	0	0.00%	
	Ukupno	€	139,931	0	0.00%	Ne -R
Radoniqi (ĐA)	Voda	€	409,646	148,775	36.32%	
	Otpadne Vode	€	139,931	0	0.00%	
	Ukupno	€	549,576	148,775	27.07%	Ne -R
Bifurkacioni (UR)	Voda	€	118,898	43,379	36.48%	
	Otpadne Vode	€	203,967	9,565	4.69%	
	Ukupno	€	322,864	52,943	16.40%	Ne -R
Hidromorava (GNJ)	Voda	€	273,580	88,764	32.45%	
	Otpadne Vode	€	119,042	0	0.00%	

	Ukupno	€	392,622	88,764	22.61%	Ne -R
	Voda	€	7,334,476	2,056,778	28.04%	Ne -R
Podaci sektora	Otpadne Vode	€	1,547,241	46,015	2.97%	Ne -R
Sektorialna opsta ukupnost		€	8,881,716	2,102,793	23.68%	Ne -R

Objašnjenje simbola : R = realizovano

Ne-R = ne- realizovano

Kao što se može videti iz podataka prikazanih u gorenavedenoj tabeli, nijedna od RUVK nije ispunjavala ciljeve za sprovođenje odobrenih kapitalnih investicija sa regulatornim procesom 2012 godine.

Neuspeh ispunjavanja ciljeva u opštem nivou sektora sa 76.32 %, predstavlja ekstremno negativan pokazatelj.

3.3.2.2. Ispunjenjavanje cilja kapitalnih investicija za usluge vode, kanalizacije finansirani od donacija

U dolenaavedenoj tabeli prikazani su podaci kapitalnih investicija, koji su odobreni od RUVK i kompanija, i za realizovanje prema obećanjima donatora u nivou sektora za 2012 godinu, sa iznosima projekata kapitalnih investicija realizovani tokom istog perioda ,procenat (%) realizovanja ciljeva sa našim konačnim procenjivanjem.

Tabela Br. 7. Iznosi kapitalnih investicija od donatora

Naziv Kompanije	Investicije u relevantnim uslugama	Monetarna jedinica	Iznosi odobreni za realizaciju tokom 2012	Realizovani 2012	Realizovanje cilja 2012 (%)	Konacno procenjivanje
Priština (PR)	Voda	€	5,811,986	163,617	2.82%	
	Otpadne vode	€	1,853,743	0	0.00%	
	Ukupno	€	7,665,730	163,617	2.13%	NE-R
Hidroregijoni jugor (PZ)	Voda	€	4,173,138	3,074,311	73.67%	
	Otpadne vode	€	853,483	46,471	5.44%	
	Ukupno	€	5,026,621	3,120,781	62.09%	NE-R
Hidrodrini (PE)	Voda	€	2,097,414	3,264,167	155.63%	
	Otpadne vode	€	2,261,917	1,722,830	76.17%	
	Ukupno	€	4,359,330	4,986,997	114.40%	NE -R
Mitrovica (MIT)	Voda	€	11,201,628	51,960	0.46%	
	Otpadne vode	€	3,598,504	0	0.00%	
	Ukupno	€	14,800,131	51,960	0.35%	NE -R
Radoniqi (ĐA)	Voda	€	154,222	241,701	156.72%	
	Otpadne vode	€	10,281	0	0.00%	
	Ukupno	€	164,503	241,701	146.93%	NE -R
Bifurkacioni (UR)	Voda	€	750,545	647,139	86.22%	
	Otpadne vode	€	821,682	0	0.00%	
	Ukupno	€	1,572,227	647,139	41.16%	NE -R
Hidromorava (GNJ)	Voda	€	859,528	901,031	104.83%	
	Otpadne vode	€	0	37,106	!	
	Ukupno	€	859,528	938,137	109.15%	NE -R
Sektorialni podaci	Voda	€	25,048,460	8,343,926	33.31%	
	Otpadne vode	€	9,399,610	1,806,407	19.22%	
Opsta ukupnost sektora		€	34,448,070	10,150,332	29.47	NE -R

Objašnjenje simbola : R = realizovano

Ne-R = ne- realizovano

Kao što se može videti iz podataka prikazanih u gorenavedenoj tabeli, nijedna od RKV nije ispunjavala ciljeve za sprovođenje odobrenih kapitalnih investicija sa regulatornim procesom 2012 godine.

Neuspeh ispunjavanja ciljeva u opštem nivou sektora sa 76.32 %, predstavlja ekstremno negativan pokazatelj.

3.3.2.3 Određivanje tarifa za usluge vode za 2013 godinu

Iz regulatornih obaveza regulatornog procesa 2012-2014 godine uzetih od RUVK, izvedene su obaveze tarifa za period vodnih usluga za prijavu tokom 2013 godine.

U razmatranju i utvrđivanje tarifa za 2013 godinu analizirani su i uzeti u obzir inflatorna kretanja za period oktobar 2010-decembar 2012 godine, stopa ispunjavanja ciljeva postavljenih od strane regulatornog procesa za 2012 godinu, stavljajući poseban akcenat na stopu realizovanja kapitalnih investicija, finansirani od određenih tarifa za svaku kompaniju pojedinačno i sektora u celini.

RUVK je za ovu tarifnu godinu primenio najrealniji i najmoćniji način za određivanje tarifa izjavljenog perioda, povezujući stopu ispunjavanja ciljeva kapitalnih investicija za svaku kompaniju pojedinačno, sa Indeksom Potrošačkih Konzumiranja na Kosovu (IPKK) za predviđeni period, objavljen od Agencije za Statistiku Kosova (ASK).

Volumetrične tarife za usluge snabdevanja vode su se povećali na realnom pogledu -i prilagodili su se prema stepenu ispunjavanja ciljeva, i realizovani za kapitalne investicije utvrđenih za svaku kompaniju pojedinačno tokom 2012 godine i IPKK stepenu, objavljen od ASK-za period Oktobar 2010-Decembar 2012, što je dovelo do prosečnog povećanja volumetričnih tarifa za domaće potrošače za 0,02 € m³ (izražen u procentima - 5,65 %) tokom 2013 godine, u poređenju sa tarifama 2012 godine, dok tarife grupisanih ne domaćih potrošača su takođe rezultirali sa povećanjem od samo 0,02 €/m³ (izraženo u procentima 2,16%).

Da bi zaokružili sve što smo pomenuli gore, sledeći predstavljamo podatke tarifa 2013 godine, koja će važiti do 31. decembra 2013 godine.

Takođe i tarife za 2014 godinu će se odrediti prema politikama i tarifnih metodologijama 2013 godine.

Regulator je imao i imaće u obzir u budućnosti dostupnost plaćanja faktura izdatih od strane kompanija koje pružaju usluge vode iz svih kategorija službenih potrošača .

Tabela 8 :Odobrene tarife za aplikaciju tokom 2013 godine(sa zelenom bojom) za usluge vode i kanalizacije od regulatornog procesa za srednjoročne tarife 2012-2014

Regionalna Kompanija	Kategorija tarifava	Jedinica	Tarife za domaće potrošače			Tarife za ne-domaće potrošače		
			2012	2013	2014	2012	2013	2014
RKV " PRIŠTINA " Priština	Fiksna	€/muaj	1.00	1.00	1.00	3.00	3.00	3.00
	Volumetrična -Voda	€/m ³	0.37	0.38	0,3859	0.87	0.87	0.8682
	Volum.-Kanalizaciju	€/m ³	0.05	0.05	0.0556	0.11	0.11	0.1251
	Volum.-Prosek	€/m ³	0.42	0.43	0.4415	0.98	0.98	0.9933
RKV 'HIDROREGJIONI JUGOR' Prizren	Fiksna	€/muaj	1.00	1.00	1.00	3.00	3.00	3.00
	Volumetrična -Voda	€/m ³	0.31	0.35	0.3722	0.61	0.69	0.7072
	Volum-Kanalizaciju	€/m ³	0.05	0.05	0.0600	0.09	0.09	0.0979

	Volum.-Prosek	€/m3	0.36	0.40	0.4322	0.70	0.78	0.8051
RKV 'HIDRODRINI' Peć	Fiksna	€/muaj	1.00	1.00	1.00	3.00	3.00	3.00
	Volumetrična -Voda	€/m3	0.22	0.23	0.2474	0.43	0.47	0.4454
	Volum-Kanalizaciju	€/m3	0.06	0.06	0.0719	0.12	0.13	0.1439
	Volum.-Prosek	€/m3	0.28	0.29	0.3193	0.55	0.60	0.5893
RKV 'RADONIQI' Đakovica	Fiksna	€/muaj	1.00	1.00	1.00	3.00	3.00	3.00
	Volumetrična -Voda	€/m3	0.33	0.35	0.3684	0.72	0.70	0.6631
	Volum-Kanalizaciju	€/m3	0.07	0.08	0.1089	0.16	0.21	0.2724
	Volum.-Prosek	€/m3	0.40	0.43	0.4773	0.88	0.91	0.9355
RKV 'MITROVICA' Mitrovica	Fiksna	€/muaj	1.00	1.00	1.00	3.00	3.00	3.00
	Volumetrična -Voda	€/m3	0.33	0.35	0.3841	0.73	0.70	0.6913
	Volum-Kanalizaciju	€/m3	0.08	0.10	0.1339	0.20	0.26	0.3347
	Volum.-Prosek	€/m3	0.41	0.45	0.5180	0.93	0.96	1.0260
RKV 'HIDROMORAVA' Gnjilan	Fiksna	€/muaj	1.00	1.00	1.00	3.00	3.00	3.00
	Volumetrična -Voda	€/m3	0.32	0.33	0.3256	0.71	0.65	0.5861
	Volum-Kanalizaciju	€/m3	0.08	0.08	0.0855	0.19	0.20	0.2137
	Volum.-Prosek	€/m3	0.40	0.41	0.4111	0.900	0.85	0.7998
RKV 'BIFURKACIONI' Uroševac	Fiksna	€/muaj	1.00	1.00	1.00	3.00	3.00	3.00
	Volumetrična -Voda	€/m3	0.31	0.32	0.3279	0.68	0.64	0.5902
	Volum-Kanalizaciju	€/m3	0.13	0.13	0.1417	0.30	0.33	0.3542
	Volum.-Prosek	€/m3	0.44	0.45	0.4696	0.98	0.97	0.9444

Tarife za ne-razrađenu vodu za HEP " Ibar Lepenac " :

- Za RKV ' Mitrovica "tokom 2013 je određeno da bude 0,0184 € / m3,
- Za RKV " Priština " tokom 2013 je određeno da bude 0.0455 € / m3,

Tarife za razrađenu vodu na veliko sa kojim se fakturiše severni deo grada Mitrovice je određen na 0,17 € / m3.

Ove tarife važe za celu godinu 2013.

Za tarife određene za 2013godinu, kompanije za javne usluge vode su obavezni da obračunavaju i PDV, koja je primenjena u zemlji.

Da bi vršili poređenja prosečne volumetrične tarife za domaće potrošače u našoj zemlji sa takvim tarifama istog grupisanja u nekoliko gradova u regionu, predstavljmao iste u pojednostavljenoj tabeli. Te tarife su identifikovane 9 februara 2013 godine sa veb stranice objavljeni u centrima regiona u regionu, konvertiran u evro.

Tabela br. 9. Tarife za usluge domaćih i ne- domaćih potrošača u nivou regiona, koji su uporedivi sa takvom prosečnom tarifom na Kosovu za 2013 godinu.

Identifikovani zemlje za tarife u regionu prema kategorijama potrošača		Tarife usluga vode (voda + kanalizacija) 2013 godine (€ / m3)
Kosovo	Domaći	0.41
	Ne-Domaći	0.86
Albania	Familjarni klient	0.41
	Privatni klient	1.14
	Institucije	0.94
Skoplje (Domaći potrošači)		0.47
Novi Sad (Ne-Domaće potrošače)		0.67
Podgorica (Domaći potrošači)		0.34
Sarajevo (Domaći potrošači)		0.51
Zagreb (Domaći potrošači)		1.70

Iz navedenih podataka ove izjave može se naglašavati da tarife usluga u našoj zemlji` zajedno sa prosekom takvih tarifa su najnižija u regionu, isključujući Podgoricu, zato što tarife domaćih potrošača ovog grada su postavljeni poslednji put u 2008 godini, i kao takve su ostale na dan kada se kontaktiralo veb stranica kompanija ovog grada.

Završne tarife (prosečno ponderisane) regulisane za inflaciju u skladu sa tarifnim procedurama RUVK za 2013 predstavljeni su u tabeli br. 10.

Tabela br. 10, Ponderisana prosečnost finalnih tarifa kategorije **domaćih potrošača** za 2013 godinu, uzimajući u obzir stopu realizovanja investicija i inflacije.

Kategorija potrošača	Snabdevanje sa vodom (EUR za m ³ prodane vode)	Usluge za otpadne vode (EUR za m ³ prodane vode)	Volumetricna tarifa za usluge vode za 2013 (EUR za m ³ prodane vode)
Domacinstveni	0.33	0.08	0.41
Komercijalni	0.67	0.19	0.86
Institucionalni	0.67	0.19	0.86

Svaki služeni potrošač se opterećuje i sa fiksnom mesečnom tarifom od 1,00 €/mesec/ potrošač i i PDV primenjen u zemlji.

Tabela br. 11. Sektorialna Izjava povećanja volumetričnih tarifa za usluge vode sa njihovim pokazateljima kretanja tokom 2013 godine u poređenju sa 2012 godinu

Tarife	Kategorije potrošača	Fiksna mesečna tarifa €/m ³ /k	Kumulativna volumetrična tarifa 2013 (€/m ³)	% povećanja tarife bez inflacije 2013/2012	% povećanja tarife sa inflacijom 2013/2012	% povećanja tarifa sa ponderisanjem kapitalnih investicija u stopu IPKK od ASK 10/2010-12/2012
Osnovna tarifa godine 2012	Domaći	1.00	0.3871			
	Ne-Domaći	3.00	0.8457			
Tarifa za 2013 godinu bez inflacije	Domaći	1.00	0.4008	3.5277		
	Ne-Domaći	3.00	0.8441	-0.1875		
Predviđene tarife za 2013 sa inflacijom	Domaći	1.00	0.4375		13.005	
	Ne-Domaći	3.00	0.9213		8.938	
Finalna tarifa 2013 sa % realizacije projekata 2012	Domaći	1.00	0.4090			5.6458
	Ne-Domaći	3.00	0.8640			2.1622

Tarife 2013 godine su kombinacija planirane metodologije za određivanje tarifa regulatornog procesa tarifa 2012-2014 za 2013 godinu, i stope investicija realizovani za svaku kompaniju pojedinačno, prikazani u nivou sektora.

Format tarifnih politika u ovom slučaju sastoji se od činjenice da su osnovne tarife za 2013 godinu su indeksirani sa stopom Indeksa Cene Konzumiranja na Kosovu (IPKK) za inflatorni period; oktobar/2010 - decembar/2012, objavljen iz Agencije za Statistiku Kosov (ASK), i stope ispunjavanja ciljeva za kapitalne investicije, i na nivou zemlje su povećani sa samo 5,64 za vodu i otpadne vode (2,16%).

Iz ovoga se može zaključiti da tarife usluga vode za 2013 godinu su manji od planiranih projekcij za 0,0285 €/m³ ili izraženo u %, povećanje tarifa je niži kod grupisanje domaćih potrošača iz početne planirane godišnje baze proseka za snabdevanje vode od 6,51 %.

Dok kod ne- domaćih potrošača je niža za 6.22 %.

3.3.2.4. Procedure eliminisanja i standardizacija za paušalno fakturisanje

Tokom analiziranja izveštaja RKV posmatrali smo da prakse koje su koristile RKV za opterećenje u fakturisanju potrošača koji nisu instalirali vodomere, ili koje nisu bile funkcionalne (paušalno) bile su različite i visoke.

U cilju zaštite potrošača, kao i olakšavanja rada RKV (da bi imali jednu realnu osnovu konzumiranja potrošača), RUVK kao prvi korak za poboljšanje ovog fenomena tokom amandmana Pravila za Minimalne Standarda odobrio je "Smernicu za Određivanje Fakturisanja za potrošača bez vodomera", smernica koja je počela da se primenjuje od 1. septembra 2012 godine.

Da bi RUVK ostvario svoju viziju podržao je RKV za obračunavnaje prosečne potrošnje merene vode zasebno u svim grupama potrošača, koja su se prikazali u posebnom pregledu, izdaje operative procedure, i na kraju su se odobrili odluke za svaku kompaniju, u kojim procedurama između

ostalog da bi bili što transparentniji i ispravni klasifikovali su se na detalje podkategorije potrošača; 3 kategorije koje su bile ranije u 11 podkategorijama, npr kategorija domaćinstvenih potrošača podeljena je na pod- kategoriju službenih potrošača u: (1) stambenim apartmanima, (2) urbane kuće, (3) polu- ruralne kuće. Na isti način se postupalo i za ostale kategorije potrošača imajući u obzir posebne specifikacije.

Za sve ove potkategorije obračunavalo se prosek opterećenja (koristeći podatke iz iste kategorije potrošača sa vodomernima), koje su odobrene od strane RUVK-a zajedno sa internim procedurama.

Kroz odluka RUVK-a zahtevalo se da RKV počnu sa sprovođenjem ovih opterećenja od 1 septembra 2012 godine.

Sledeći, predstavljamo format procedura za kategoriju domaćih potrošača za region Prištine, kao poseban slučaj zbog geografskog produženja.

Tabela br. 12. Izjava podataka za paušalno fakturisanje od 1. septembra do 31. decembra 2012 godine , i od 1. januara do 31. marta 2013 godine, i naredne akcije

Domaći potrošači	Fakturisanje pre procedura m3/mesec	Fakturisanje sa procedura ma 01.09-31.12.2012 m3/ mesec	Koeficienti dodatnog opterecenja od 1 januara-31 mart 2013	Fakturisanje sa procedura ma 01.01-31.03.2013 m3/mu	Ovlašćenje kompanija za nelegalne akcije nakon 1. aprila 2013A
Apartamani	30	19	1.5	29	Isključenje
Urbane kuće	30	23	1.5	35	Isključenje
Polu urbane i ruralne kuće	30	26	1.5	38	Isključenje

Opravdanje za ovlašćene akcije kompanija prema potrošačima;

1. Eliminisanje paušalnog fakturisanja koji se smatrao nepravilan.
2. Fakturisanje na realnim osnovima izmerene potrošnje za primljene usluge vode.
3. Zaštita potrošača od neosnovanog fakturisanja usluga dobijenih od strane kompanije.
4. Ubeđenje potrošača za instaliranje vodomera i potpuno eliminisanje takvih fakturisanja za postojeće potrošače, i oni koji zahtevaju uključenje u uslužne mreže kompanija.
5. Standardizacija faktrisanja za svaku kompaniju pojedinačno.

Naš cilj je da sa ovim aktivnostima zaštimmo potrošače od nemerenog fakturisanja, koji može biti u korist jedne stranke u vezi ovih služ nih odnosa.

3.3.2.5. Određivanje tarifa za usluge čvrstih komunalnih otpada 2012

Vođstvo procesa za određivanje tarife usluga za prikupljanje komunalnih čvrstih otpada i administracija sanitarnih deponija je počela od sredine februara 2012 godine, a završena je krajem maja meseca iste godine za ove tri kategorije potrošača; (i)prikupljanje čvrstog komunalnog otpada porodične zajednice za, (ii) prikupljanje komunalnih čvrstih otpada za poslovanje i industrije, (iii) i institucija. Rok važenja tarifa za ove usluge se odnosi na period: 1. jul 2012 - 31. maj 2013.

Izjava jednogodišnjih tarifa za usluge administriranja otpada.

U tabeli ispod navedeni su podaci tarifa određeni za domaće potrošače za period 1. juna 2012 - 31. maj 2013.

Tabela br. 13. Izjava uslužnih tarifa za prikupljanje komunalnih čvrstih otpada i upravljanje sanitarnih deponija za period 06/2012-05/2013 i istorijskih 06/2010-05/2011 i 06/2011-05/2012 bez PDV-a.

Br.	Naziv kompanije	Tarife usluga 06/2010-05/2011 €/mesec	Tarife usluga 06/2011-05/2012 €/mesec	Tarife usluga 06/2012-05/2013 €/mesec	% povećane tarife od jedne godine do druge godine
1	RKO "Pastrimi" a.d.. Priština	4,14	4,14	4.31	4.11
2	RKO "Çabрати" a.d.. Đakica	4,31	4,48	4.48	0.00
3	RKO "Pastërtia" a.d.. Uroševac	4,01	4,31	4.31	0.00
4	RKO "Higjiena" a.d.. Gnjilane	3,93	4,14	4.31	4.11
5	RKV"Eko-Regjioni"a.d.. Prizren	3,88	3,88	4.14	6.70
6	RKO "Ambienti" a.d.. Peci	3,45	3,45	3.62	4.93
7	RKO "Uniteti" a.d.. Mitrovica	3,45	3.80	3.80	0.00
	Prosek tarifa za domaće potrošače 1-7	3,88	4,03	4.14	2.73
8	KMDK a.d. Priština	5,26 €/ton	5,26 €/ton	5.31	0.95

3.4. PROMOVISANJE INTERESA POTROŠAČA**3.4.1. Implementiranje standardi usluga**

Da bi obezbedili što kvalitetnije usluge za potrošače tokom u 2012 godine, RUVK je posvetio posebnu pažnju u ispunjenju Minimalnih Standardi Usluga, koja su obavezna da se ispunjavaju od strane Pružaoca Usluga Vode.

Imajući u vidu zabrinutosti na koje smo naišli tokom nadgledavanja RKV, takođe i zabrinutosti na koje smo naišli u informacije predstavljene od strane svih zainteresovanih stranaka (izveštaji RKV, izveštaji NIJZ, žalbe potrošače, itd.), i u skladu sa 'Strateškim Planom 2012 – 2014' RUVK -a, tokom 2012 godine smo pratili ispunjavanje od nekih standardi usluga, kao što su: kvalitet vode, očitavanje brojila vodomera, standardizacija paušala, pregledivanje žalbi potrošača itd.

Za gore navedene potrebe razvili su se različite aktivnosti: inspekcija, sastanci sa svim zainteresovanim stranama, administrativne mere, pregledivanje zahteva za oslobađanje od ispunjavanja standardi itd.

Pored ovog poglavlja predstavljali su se više detalja standardi koji su se usledili u 2012 godini preduzete akcije od RUVK i rezultati tih aktivnosti.

3.4.1.1 Kvalitet vode

RKV su dužne da obezbede vodu koja zadovoljava standarde kvaliteta vode, koji su određeneu Administrativnom Uputstvom 2/1999.

Nadzoravanje ispunjavanja tih standarda se vrši od strane Nacionalnog instituta za Javno Zdravlje na Kosovu (IJZ), i na mesečnoj osnovi izveštava kod RUVK.

Iz mesečnih izveštaja NIPH (koji redovno prate u RUVK) tokom 2012 godine, naišli smo na 2 slučajeve gde smo primetili da se ne sprovodi ovaj standard u potpunosti.

RUVK odmah nakon identifikacije problema, pokrenuo je ovo pitanje u svim relevantnim institucijama (IJZ, Jedinica za Politiku i Nadzoravanje Javnih Preduzeca, Opštine, itd.) I od održanih sastanka sa svim zainteresovanim stranama insistirao je da preduzme sve neophodne mere u cilju što bržeg pronalaženja rešenja za zaštitu potrošača.

Sledeći, su predstavljeni aktivnosti preduzetih od RUVK vezi ova dva slučaja

a) Ne-ispunjavanje standarda pijaće vode u opštini Klina

Tokom analiziranja izveštaja NIZJ, primetili smo da kvalitet vode u Klini ne ispunjava u visokom stepenu standarde određene kao u mikrobiološkom tako i na hemijskom aspektu, kao i hemijske uslove, što čini distribuiranu vodu kao jednu mrežu izvor od trajnog rizika za zdravlje stanovništva.

Nakon brojnih sastanaka inicirani od RUVK-a sa predstavnicima opštine Kline, JZN -JP JP, NIJZK kao i RKV " Hidrodrini " postigli su sledeći rezultati :

- Nadgledavanje i testiranje kvaliteta vode vrši se na intenzivan način od NIJZ ,
- Obezbeđivanje pijaće vode od strane RKV "Hidrodrini" sa tenkovima ,
- Svi finansijski troškovi su uzeti iz JZN -JP "Hidrodrini " za hitno snabdevanje vodom za piće,
- Opština Kline je senzibilisao građane Kline za privremeno snabdevanja pijaće vode,
- RKV "Hidrodrini" preduzeo je aktivnosti čišćenja natpisa i klorifikacije,
- JZN -JP je preuzela subvencionisanje naplate građana do nivoa naplate u regionu za tri meseci,
- Vršile su se Investicije u staroj fabrici za izgradnju filtra i sistema klorifikacije.

RUVK je pratio pažljivo sprovođenje ovih mera.

Rešavanje dugoročnog i stabilnog snabdevanja sa kvalitetnom vodom za građane Kline će se osiguravati sa izgradnjom nove fabrike koje se očekuje da će uskoro biti funkcionalna (finansirana od strane opštine Kline).

b) Problemi u sprovođenju Administrativnog Upustva u oblasti usluga RKV 'Priština'

Tokom analiziranja izveštaja IPH primetili smo da broj uzoraka uzetih za analizu kvaliteta vode u oblasti usluga RKV "Priština", došlo je do značajnog smanjenja u periodu oktobar 2011 - jul 2012. Broj uzoraka uzetih za analizu u ovom periodu nije u skladu sa primenom Administrativnog Upustva 2/1999.

3.4.1.2 Postavljanje vodomera

Postavljanje vodomera osim što je obavezan standard prema pravnom okviru RUVK (u skladu sa zakonom o zaštiti potrošača je i za dobro potrošača,ali takođe i za dobro kompanija.

Sa izmenama Pravila o Minimalnim Standardima Usluga (31. maj 2012), rok od godinu dana dato im je RKV da bi postavljali vodomere za sve domaće potrošače, dok komercijalnim i industrijskim potrošačima dato im je rok od četiri meseca.

Nakon ove odluke izdate od RUVK, kompanije su počele sa postavljanjem vodomera, osiguravajući finansiranje iz donatorskih podržanih projekata, koristeći sopstvene resurse, kao i kroz sensibilizacije potrošača stimulišući postavljanje vodomera.

Videvši da uprkos ozbiljnosti kompanija da ispunjavaju zahteve RUVK-a, nije bilo moguće da se eliminiše paušalno fakturisanje, a zatim RUVK je odlučio da rok za postavljanje vodomera odloži do kraja 2012 godine.

Kao rezultat navedenih aktivnosti, procenat potrošača sa vodomerima na nivou sektora do kraja godine na Kosovu je dostigao do **91 %**, što znači da samo **9 %** potrošača se fakturišu na paušalan način. Za ilustraciju navodimo da u Albaniji **41 %** potrošača se fakturišu paušalno.

Uprkos tim dobrim rezultatima, RUVK će stalno zahtevati od RKV i potrošača postavljanje vodomera, tako da se svi potrošači budu opremljeni sa vodomerima do kraja 2013 godine.

3.4.1.3 Očitavanje vodomera

Imajući u obzir da očitavanje vodomera je obavezni standard za RKV određen i sa Zakonom za Zaštitu Potrošača, kao i zasnivajući na veliki broj žalbi potrošača za ne očitavanje vodomera od RKV, RUVK tokom 2012 godine je preduzeo inspektiranje vodomera u svim oblastima usluga u kojima posluju RKV.

U inspektiranje su se uključili oko 200 potrošača gotovo u svim Operativnim Jedinicama RKV, i osim regularnosti čitanja vodomera prema predviđenim standardima, inspektirani su i drugi detalji koji utiču na fakturisanje prema potrošnji (funkcionalnost vodomera, blombe, ponašanje radnika RKV u odnosu na potrošače, itd.).

Nalazi iz inspekcija pokazuje nam da očitavanje vodomera na nivou sektora izražen u procent vrsi se na **85 %** slučajeva, dok potrošači koji su opremljeni sa vodomerima u **15%** slučajeva ne fakturišu se prema čitanjem vodomera.

Kao rezultat ove aktivnosti za ne-ispunjavanje standarda za očitavanje vodomera, RUVK je izrečio kazne za RKV, kod kojih su se identifikovale mnoge nepravilnosti u vezi očitavanja vodomera.

Kazna je izrečena RKV "Priština" RKV "Mitrovica" i RKV "Hidrodrini", a ista je plaćena RUVK prema zakonskom roku.

3.4.1.4 Razmatranje paušalnih opterećenja za Operativnu Jedinicu u Vučitrnu

S'obzirom na velike probleme koje ima Opština Vučitrne sa snabdevanjem vode, kao i uzimajući u obzir zabrinutosti potrošača ove opštine prema opterećenjima koje se fakturišu (koja su bili isti sa O.J. Mitrovica i O.J. Srbica), i uprkos činjenici da raspored smanjenja u ovoj opštini je veći, RUVK je odobrio posebnu proceuru za Operativnu Jedinicu Vučitrna.

Kao rezultat ove aktivnosti preduzete u 2012 godini, paušalna opterećenja koje je primenio RKV za februar 2013 godine su:

- Za apartmane, opterećenja **su 4,5 m3 28,5 m3** koliko je bilo pre donošenja odluke.
- Za urbane kuće, opterećenja su **9,0m3 od 28,5 m3** koliko je bilo pre donošenja odluke.
- Za polu ruralne kuće, opterećenja su **14,0 m3 nga 28, 5m3** koliko je bilo pre donošenja odluke.

Ova opterećenja će se ponovo pregledivati od strane RUVK-a za promene, ako se poboljšava ili pogoršava situacija snabdevanja vode u ovoj Operativnoj Jedinici.

3.4.1.5 Rešavanje žalbi potrošača

Rešavanje žalbi potrošača u pruženim uslugama je jedan od najznačajnijih aspekata, i predstavlja izazov za usluge potrošača. Dok sa druge strane, profesionalno i uspešno upravljanje svake žalbe može da doprinese kao na zadovoljstvo potrošača tako i na poboljšanje opšte performanse Pružaoca Usluga.

Tokom 2012 godine, RUVK je preduzeo aktivnosti za inspektirane potrošačkih centara, gde se posebno fokusirao na aktivnosti RKV u odnosu na:

- Trenutnu infrastrukturu i mogućnosti za podnošenje i rešavanje žalbi potrošača,
- Trenutnu praksu za upravljanje i rešavanje žalbi potrošača,
- Nivo poštovanja zakonskih rokova za razmatranje i rešavanje žalbi.

Tokom procesa inspektiranja, mi smo kontaktirali sa menadžmentima za usluge potrošača, kao i sa odgovornim licima RKV, koji su angažovani za komunikaciju sa potrošačima.

Takođe su kontaktirani i potrošači koji su podneli svoje žalbe, u cilju dobijanja mišljenja o rešavanju njihovih žalbi od strane kompanije.

U inspekciji su se uključili 7 RKV, uključujući centralnu jedinicu i Operativnu Jedinicu, i onda su se pripremali Inspekcijske Izveštaje³ od kojih su izneti važni zaključci i preporuke u cilju rešavanja i upravljanje žalbi potrošača.

RUVK je RKV dao rok do 31. juna 2013 godine, da ispunjavaju sve preporuke u izveštajima inspekcije potrošačkih cenuara.

3.4.1.6 Zahtevi za oslobađanje iz ispunjavanja standardi usluga

Ako jedan Pružalac Usluga nije u mogućnosti da ispunjava jednu od standardi usluga kako su navedeni u Pravilu za Minimalne Standardi Usluga, postoji mogućnost ulaska u jedan sporazum sa regulatorom za oslobađanje ispunjenosti standarda.

RUVK je predložio Pružaocima Usluga da iskoriste ovu priliku.

U tom smislu RKV (Bifurkacioni, Mitrovica i Radonići), podneli su zahtev za oslobađanje iz ispunjavanja standarda za postavljanje vodomera, dok RKV 'Hidroregijoni Jugor' za oslobađanje standarda, odnosno 24 sati snabdevanje za jedan deo grada Prizrena.

RUVK je vršio pregledivanje za RKV (Mitrovica, Bifurkacioni i Radonjići), i odbijalo se da se uđe u sporazum, zato što ove kompanija nisu pružili uverljive dokaze.

Zahtev koji je podnet od RKV 'Hidroregijonin Jugor' nastavlja sa pregovorima u ulasku sporazuma.

³ Inspekcijski izveštaji za rešavanje žalbi potrošača za sve RKV, mogu se naći na veb sajtu RUVK (www.wwro-ks.org)

3.4.1.7 Druge aktivnosti

Pored aktivnosti za implementaciju standarda i poboljšanje usluga koje nudi RKV u 2012 godini, RUVK je zahtevao od kompanija da pripremaju i dostavljaju dinamične planove za nekoliko aktivnosti, koje su planirane da se inspektiraju od RUVK tokom 2013 godine.

Kao rezultat toga, od većine RKV dobili smo:

- Dinamične planove za smanjenje vode;
- Dinamične planove za čišćenje sistema kanalizacije;

Tokom 2013 godine, RUVK je predvideo nadzoravanje i inspektiranje sprovođenja ovih planova.

3.4.2. Uloga i aktivnosti Konsultativne Komisije Potrošača

U funkciji zaštite interesa potrošača u skladu sa članom 17 Zakona Z-086, kao i u skladu sa članom 7, stav 7.1 Pravila za Konsultativne Komisije Potrošača za usluge vode i otpada na Kosovu (RUVK-P-08/V & O), predviđeno je osnivanje Konsultativne Komisije Potrošača (KKP), kao i definisani su modaliteti i funkcionisanje ovih Komisija.

U okviru RUVK, osnovane su ove komisije i funkcionišu u 7 regiona Kosova, gde svaka opština u određenom regionu ima 1 (jedan) predstavnik u KKP.

Članovi ove komisije su izabrani na osnovu predloga Predsednika Opština (posle raznih intervjuova i konsultacija).

U KKP predstavljene su sve opštine koje su prošle kroz proces konsolidacije i regionalizacije, uključujući i opštine koje su pristrasnim odlukama uklonjene iz regionalnih kompanija.

3.4.2.1 Aktivnosti KKP

U ovo poglavlje dat je u sažetom obliku pregled aktivnosti KKP u 2012 godini.

- Tokom perioda izveštavanja održani su 70 redovnih sastanaka KKP, koji pored razmatranja žalbi potrošača rešavani su i diskutovani i druga važna pitanja, kao što su obaveštenja i informisanje KKP od strane predstavnika RUVK na:
 - Razmatranje situacije u vezi snabdevanja vode potrošača,
 - Informisanje KKP o primeni Pravila o Minimalnim Standardima Usluga,
 - Informisanje KKP o primeni Pravila Povelje Potrošača,
 - Razmatranje predloga Nacrta Pravilnika za određivanje tarifa vode,
 - Informisanje KKP sa procesom licenciranja kompanija vode,
 - Razmatranje drugih pitanja koja su od interesa potrošača.
- Od RKV zahtevalo se da uspostavljaju žalbene kutije u vidnom mestu u svojim prostorijama, gde nezadovoljni potrošači koji su dobili negativan odgovor od kompanija, mogu usmeriti žalbe kod KKP za odgovarajući Region.
U cilju povećanja efikasnosti u tom pravcu, u dogovoru sa Pružaocima Usluga Vode, odlučilo se da se ključevi kutija predaju rukovodiocima KKP, koji pre svake sednice privuče žalbe navedene u kutiji.

- U 2012 godini, RUVK je nastavio da sarađuje blisko i da se konsultuje se sa vodovodnim kompanijama, kao i sa drugim zainteresovanim stranama o pitanjima koja se odnose na rad KKP. U tom smislu razvila se bliska saradnja sa NVO "Petrošač", sa Ministarstvom za Trgovinu i Industriju, kao i sa Regulatornim Entitetom Vode u Albaniji (REVA), u vezi sa razmenom iskustava i unapređenja saradnje u ovom pogledu.
- Od strane Kancelarije Evropske Komisije (ECLO), institut IPA je organizovao studijsku posetu u Engleskoj od 01-04 aprila 2012 godine sa rukovodiocima KKP i sa nekim od zvaničnika RUVK-a. Fokus ove posete bilo je upoznavanje sa ulogom i funkcionisanjem KKP (iskustva i prakse u vezi procedura za podnošenje, rešavanje žalbi potrošača, kao i zastupanje interesa potrošača) sa OWVT iz Birmingema kao Regulator Kompanije Vode.
- U cilju unapređenja i upoznatosti sa savremenim trendovima vezanim za komunikacijom sa potrošačima, RUVK u saradnji sa Ministarstvom Transporta i Industrije, kao i sa relevantnim NVO, organizovao je radionicu u maju mesecu pod nazivom **"Konsultativne Komisije Potrošača"**. Takođe, u toku saradnje sa pozivom Regulatornog Entiteta Vode u Albaniji, održala se radionica u junu sa temom **"Kod Rada RUVK-a"** Rukovodioc KKP u regionu Prizrena u novembru 2012 godine u Albaniji je održao prezentaciju sa temom **"Operativni Troškovi vode iz aspekta KKP na Kosovu"**.

3.4.2.2 Razmatranje žalbi

Sledeće je prikazano u tabelarnom obliku, broj i struktura žalbi podneti i pregledani od strane KKP regiona u 2012 godini.

Tabela br.14. Broj žalbi podneti kod KKP

REGION	Januar	Februar	Mart	April	Maj	jun	Jul	August	Septembar	Oktobar	Novembar	Decembar	Ukupno
KKP Priština	9	4	6	2	-	6	-	5	2	2	6	11	53
KKP Mitrovica	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	2
KKP Peć	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
KKP Đakovica	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
KKP Prizren	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
KKP Uroševac	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
KKP Gnilan	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
Ukupno	10	4	6	4	1	7	-	7	2	2	6	11	60

Tabela br. 15. Broj žalbi resenih od KKP

REGION	Januar	Februar	Mart	April	Maj	jun	Jul	August	Septembar	Oktobar	Novembar	Decembar	Ukupno
KKP Priština	-	1	-	-	2	-	-	2	-	-	8	9	22
KKP Mitrovica	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
KKP Peć	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
KKP Đakovica	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
KKP Prizren	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1
KKP Uroševac	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
KKP Gnilan	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	2
Ukupno	-	1	1	1	2	1	-	2	-	1	8	9	26

Napomena :

11 - Žalbe su poslali kod kompanija za pregled

7 - Žalbe su se vratili kod stranka za dopunu predmeta

16 - Žalbe u saradnji sa kompanijama i klijentima su izabrani.

Iz detaljne analize žalbi , kao rezultat imamo:

-U KKP regiona Prištine postigli su više žalbe (53 žalbe), KKP Mitrovice (2 žalbe), dok KKP drugih regiona imali su samo jednu žalbu.

-Priroda žalbe je uglavnom zbog smanjenja/otplate duga (35 žalbe), paušalno fakturisanje (23 žalbe), ali i o visini tarifa (2 žalbe).

-Većina žalbi dostigli su iz domaćih potrošača (54 žalbe), dok je samo 6 žalbi bilo je iz kategorije domaćih potrošača.

4. Aktivnosti za Institucionalno Konsolidovanje

4.2. AKTIVNOSTI NA ZAKONODAVNOM PLANU

U skladu sa Strateškim planom 2012-2014 i plan rada RUVK-a preduzete su sledeće aktivnosti:

4.2.1. Amandamentiranje Zakona Br.03/Z-086 o izmenama Uredbe UNMIK- a br 2004/49 o aktivnostima pružaoca usluga vodosnabdevanja, kanalizacije i otpada ("Zakon br 03/Z-086.").

U vezi ove aktivnosti, RUVK-a je tokom septembra osnovao Komisiju o predlogu amandmana Zakona Br.03/Z-086, u dogovoru sa Komisijom za Poljoprivredu, Šumarstvo, Životnu Sredinu i Prostorno Planiranje Skupštine Republike Kosova.

Prema datim podacima, Komisija posle brojnih sastanaka, analiza i razmatranje predloga, izradila je Predlog- Nacrta (Nacrt-Zakona) za Pružaoce Usluga Vode, Otpadnih Voda, i Snabdevaca vode na veliko.

Ovaj nacrt (Nacrt Zakona) je dostavljen kod Komisije za Poljoprivredu, Šumarstvo, Životnu Sredinu i Prostorno Planiranje (KPŠŽPP) od Skupštine Republike Kosova datumom 29.11.2012 za dalji rad.

Datumom 11.12.2012godine, Parlamentarna Komisija odobrila je inicijativu za sastavljanje Projekt zakona za Pružaoce Usluga Vode, Otpadnih Voda, i Snabdevaca vode na veliko u skladu sa članom 53 i 54 Pravila Skupštine Kosova.

4.2.2. Amandamentiranje sekundarnog zakonovodstva;

Tokom 2012 godine se amandamentovalo pravilo za određivanje uslužnih tarifa za usluge vode, kanalizacije i snabdevanja vode na veliko("P02/V&K").

U skladu sa Strateškim planom i Planom Rada, amandamentovanje podzakonskih akata je aktivnost u toku u 2013 godini.

4.2.3. Amandamentovanje Licensi Usluga

Tokom 2012 godine, RUVK je amandamentovao 2 license usluga zbog jednostranih i nezakonitih odluka iz Skupštine Opština Dečani i Kačanik, za de- regionalizaciju iz Regionalnih Kompanija Vode Amandamentovane license su:

- Licensa usluga RKV "Hidrodrini" - iz kojeg je uklonjena **opština Dečana** iz oblasti usluga RKV "Hidrodrini",
- Licensa usluga RKV "Bifurkacioni" - iz kojeg je uklonjena **opština Kačanika** iz oblasti " usluga RKV"Bifurkacioni".

Ova odluka ostaje na snazi dok se dobije odgovor iz MER, u skladu sa članom 6. Zakona o izmenama i dopunama Zakona br. 03/Z087 o Javnim Preduzećima.

4.2.4. Komisija za Razmatranje

Po članu 34 Zakona br. 03/Z-086 o izmenama i dopunama Uredbe UNMIK-a br. 2004/49 o Aktivnostima Pružalaca Usluga Vode, Kanalizacije i Otpada, Komisija za Razmatranje ima mandat za pregledivanje žalbi od strane pružalaca usluga prema bilo koje odluke donete od strane Regulatora u skladu sa članom 33, pod uslovom da se poštuju predviđeni pravni rokovi.

Komisija za Pregledivanje se sastoji od **Rukovodilaca imenovan od Skupštine**, jednog člana imenovan od strane Regulatora i jednog člana imenovan od strane Pružalaca Usluga koji je podneo zahtev za razmatranje.

Komisija za Razmatranje usvaja postupak koji se primenjuje kada se razmatraju pitanja iz Komisije Razmatranja.

U 2012 godini, Komisija za Razmatranje je razmatrala **dve žalbe** protiv pružalaca usluga

1. Žalba Regionalne Kompanije Vode "Radoniqi" A.D Đakovica (u daljem tekstu: RKV "Radoniqi"), vršena je datumom : 09. 10. 2012 , br 499, na odluku Regulatornog Ureda za Vodu i Kanalizaciju (u daljem tekstu : RUVK), koji se odnosi na obračun paušala za potrošače, datum 27 . 08. 2012 godine.

Komisija za Razmatranje, nakon prezentacije i objašnjenja koji su napravljeni od strane predstavnika RUVK, razmatrene su sve okolnosti na donošenje odluke od strane RUVK-a, za odobravanje internih procedura za primenu RKV , "Radonići" za fakturisanje potrošača sa vodomera ili sa ne-funcionalnim vodomerima, preko njegovog predstavnika u Komisiji za Razmatranje **RKV " Radoniqi"** izvukla se žalba, tvrdeći da nisu dobro razumeli odluku RUVK.

2. Žalba Regionalne Kompanije "Hidrodrini" A.D. Peć (u daljem tekstu : RKV "Hidrodrini") vršena datumom 05. 12. 2012 , br 535 na odluku RUVK , datum : 22. 11. 2012, br 509 za kaznu RKV "Hidrodrini" sa gotovom novcu u iznosu od 1.100.00 (hiljadu isto) evra. Odluka RUVK-a za kaznu RKV "Hidrodrini " se zasnivao na činjenicu da se nije poštovao standard usluga-za očitavanje vodomera.

Odluka za kaznu je zasnovana na inspekcijskom izveštaju "inspekcija očitavanja" koji je sproveden od strane RUVK u saradnji sa RKV "Hidrodrini", datumom 17 i 18 . 09. 2012 godine.

Iz tih razloga, Komisija za Razmatranje je odlučila da ostane na snazi odluka RUVK br. 509, datum 22. 11. 2012 za kaznu.

4.2.5. Iniciranje sudskih postupaka

RUVK je pokrenuo postupak protiv pružaoca usluga koji nisu u skladu sa obavezama propisanim sa primarnim i sekundarnim zakonodavstvom.

Konkretno RUVK je nastavio sa predlogom za izvršenje na pružaoca usluga za prikupljanje i odlaganje otpada u Privrednom Sudu u Prištini.

Ukupno su obrađene 8 (osam) predloga za izvršenje, koja aktivnost nije završena u 2012 godini i u toku je.

4.2.6. Razmatranje zahteva za kolektivno Isključenje

RUVK razmatra zahteve pružalaca usluga vode i kanalizacije za kolektivno Isključenje u skladu sa zakonom, pravilima i internim procedurama RUVK-a.

Tabela br.16 . Kolektivno isključenja u 2012 godini

Br.	RKV	Br. prijave	Pregledivan	Napomena
01	"Radoniqi" A.D.Đakovica	3270	Nije odobren	
02	" Priština" A.D. Prishtina	401	Odobren	
03	" Priština" A.D. Prishtina	557	Nije odobren	
04	" Priština" A.D. Prishtina	871	Odobren	
05	" Priština" A.D. Prishtina	869	Nije odobren	
06	" Priština" A.D. Prishtina	1657	Odobren	

Ukupno podneli su se 6 prijava za Isključenje , 3 (tri) su odobreni , 3 (tri) nisu odobreni.

4.2.7. INSTITUCIONALNA PODRŠKA DONATORA

RUVK je izgradio odlične odnose saradnje sa svim donatorskim institucijama na Kosovu..

Kancelarija za Evropsku Komisiju (KVEK) podržala je prijavu RUVK-a, koja je podneta u 2009 godini za Dalju Institucionalnu Podršku RUVO-a tokom 2010 – 2012 godine.

Projekat je počeo 31 maja 2010 godine. Ovaj projekat se finansira od EU , menadžira se od KVEK, a implementira se od konzerciuma IPA.

Tokom 2012 godine, Projekat za Podršku RUVK-a, koji je finaciran od Evropske Komisije i upravljano od ECLO, u saradnji sa RUVK realizovao je sledeće aktivnosti:

1. Baza podataka,
2. Regulatorno računovodstvo,
3. Plan Menadžiranja sredstava,
4. Strategija komunikacije,
5. Završni izveštaj Projekat,
6. Obezbeđivanje ad hoc podrške za RUVK o različitim pitanjima na zahtev direktora RUVK .

Projekat je zvanično završio svoj mandat 30 maja 2012 godine

5. Spoljni poslovi

5.1. SARADNJA SA REGULATORIMA I DRUGIM INSTITUCIJAMA NA KOSOVU

U skladu sa strateškim orijentacijama RUVK-a za otvorenu i blisku saradnju sa svim zainteresovanim stranama u sektoru vode i kanalizacije na Kosovu, u vezi koordiniranja delatnosti da bi se postiglo poboljšanje koje je neophodno u ovim sektorima, RUVK takođe i u 2012 godini nastavio je sa otvorenim pristupom i saradnju sa drugim regulatorima ovih sektora, takođe i sa drugim zainteresovanim strankama.

(i) Saradnja sa Nacionalnim Institutom za Javno Zdravlje Kosova

Prema Memorandumu o Saradnji koji smo potpisali sa NIJK 2007 godine, RUVK je nastavio odličnu saradnju u oblasti nadgledavanja standarda kvaliteta pijaće vode koju pružaju licencirane javne kompanije.

Osim redovnog godišnjeg sastanka koji smo održali u februaru mesecu, saradnja se sastojala od razmene redovnih informacija u interesu dve stranke. U ovom planu, u godišnjem izveštaju performanse 2011 godine za kompaniju vode, RUVK je koristio podatke od NIJK.

(ii) Saradnja sa Ministarstvom Sredine i Prostornog Planiranja (MSPP)

Imajući u vidu ulogu MSPP-ja kao glavni autoritet za upravljanje vodenih resursa na Kosovu, takođe i životne sredine, sektora vodovoda i otpada, RUVK je i tokom 2012 godine nastavio saradnju sa MSPP-om u sektoru vodosnabdevanja i otpada.

RUVK je imao nekoliko ličnih sastanka sa ministrom MSPP-a, gde se razgovaralo o aktuelnim problemima u sektorima vode a naročito otpada, i tokom ove prilike razgovaralo se o pitanjima vezanim za usklađivanje zakonodavstva u ovim sektorima da bi se jasno odredile uloge i institucionalne odgovornosti u sektoru vodovoda i otpada.

(ii) Saradnja sa Odsekom za Politiku i Nadgledavanje (OPN)

Posle preduzimanja odgovornosti od MER, odnosno od Odseka za Politiku i Nadgledavanje (OPN), u skladu sa zakonom Br.03/L-087 za Javna Preduzeća, RUVK je nastavio saradnju sa ovim subjektom gde se razgovaralo o otvorenim problemima za upravljanje Centralnih Javnih Preduzeća.

Tokom 2012 godine, razvili smo mnogo zajedničkih sastanaka, uključujući radionice, a posebno se razgovaralo o pijačoј vodi u Klini.

(ii) Saradnja sa drugim Strankama

U 2012 godini, RUVK je sarađivao i sa drugim zainteresovanim stranama u okviru njegovih odgovornosti. Vredi pomenuti saradnju sa:

- Ministarstvom za Evropsku Integraciju (MEI) u vezi sa razvojem akcionog plana Evropskog Partneriteta (APEP), i izveštavanje za dijalog Procesu za Stabilizaciju i Asocijaciju SAP (SAPD) u Briselu.

- Sastanak sa ministrom MRE, o sprovođenju Odluke Vlade Kosova br. 06 / 18
- Saradnja sa Task Forcom Vode (TFV) u odnosu na adresiranje uspostavljanja politika za subvencionisanje socijalnih slučajeva itd.
- Saradnja sa Ministarstvom Životne Sredine i Prostornog Planiranja (MSPP), u smislu vodnih resursa, izmenama i dopunama Zakona otpada.
- Kosovskom Agencijom za Zaštitu životne Sredine (KAZŽS).
- Asocijacijom Opština Kosova; i sa
- Predstavnicima donatora (USAID, KfČ, SCO, GTZ, itd.) i konsultantima koji su bili aktivni u sektoru vode i otpada na Kosovu.

Sa svim ovim strankama, bilo u direktnim sastancima ili u radionicama i konferencijama razgovaralo se o razvoju u sektoru vode i otpada, i iznet je stav RUVK-a u vezi aktuelnih problema ovih sektora.

5.2. SARADNJA SA REGULATORIMA VODE U REGIONU I EVROPI

Saradnju sa drugim regulatorima sektora vode, RUVK smatra od vitalnog značaja za razmenu iskustava i usvojenje dobre prakse u oblasti realizacije ekonomike regulacije usluga vode.

- U ovom planu u 2012 godini, RUVK je nastavio sa saradnjom sa ekonomskim regulatorom vodnih usluga u Albaniji(REV), ova saradnja je inicirana ranije, koja je formalizovana sa Memorandumom o Razumevanju u 2009 godini. Imali smo radnu posetu i razmenu osoblja tokom cele godine 2012.
- S druge strane, inicirana je saradnja sa regulatorom vodnih usluga u Portugaliji krajem 2007 godine, nastavilo se sa razmenama informacija kao i sa razmenama Godišnjih Izveštaja Performanse 2011 godine na Kosovu.
- U 2012 godini imali smo zajednički sastanak sa predsednicima Regulatora Albanije i Portugalije. U Albaniji se diskutovalo o iskustvima i izazovima Regulatora u regionu regulatora.
- Na poziv Regulatornog Entiteta Vode(REV) Albanije, zvaničnici iz Regulatornog Ureda za Vodu i Kanalizaciju(RUVK), odnosno direktor i rukovodilac DNP, boravili su u Albaniji (Tirani) od 08 do 10. oktobra 2012 godine, da bi učestvovali u ceremoniji koju je organizovao REV, povodom objavljivanja prvog Izveštaja Performanse za društvo Vodovoda- Kanalizacije Albanije. Zajedno sa nama u ovoj poseti, učestvovali su (3) Poslanika Skupštine Kosova, odnosno Parlamentarnog Odbora za Poljoprivredu, Šumarstvo i Ruralni Razvoj, Žvotnu Sredinu i Prostorno Planiranje vođen od Presednika Komisije, gde su upoznati sa blizine o odgovornostima i aktivnostima REA u Albaniji.

5.3. SARADNJA SA MEDIJAMA - ODNOS SA JAVNOŠĆU

RUVK u 2012 godini se angažovao da kroz raznih oblika utiču na obaveštenj Javnih Institucija i šire javnosti, u tome kakva je uloga i funkcija ekonomske regulacije koji realizuje RUVK. Posebna pažnja tokom 2012 godine je posvećena javnom informisanju u vezi sa minimalnim standardima usluga vode i kanalizacije-RUVK je objavio brošuru koja se distribuira potrošačima.

U cilju informisanja potrošača i sensibilacije javne svesti o ulozi KKP -a, RUVK se angažovao da promoviše svoju ulogu kroz medija. Da bi zainteresovane stranke učestvovala u tim sastancima kroz dnevnih listova, RUVK je objavio raspored mesečnih sastanaka.

Takođe, tokom novembra-decembra 2012 godine, u RTK se prenosila emisija kompanija za informisanje građana u vezi uloge RUVK-a i KKP, kao i pozivali su građane da postavljaju vodomere.

Takođe su izdata pisana saopštenja, uglavnom o određivanju tarifa.

RUVK kroz ueb.stranicu www.wwro-ks.org omogućio je potrošačima da se detaljno informišu o aktivnostima koje razvija RUVK.

Da bi se realnije ostvario pregled o nivou zadovoljstva potrošača sa javnim uslugama vode i kanalizacije, RUVK tokom oktobra - novembra je realizovao projekat ***"Istraživanje mišljenja potrošača za usluge vode i kanalizacije usluga na Kosovu"***. Ovo istraživanje je od posebnog značaja za RUVK, potrošače i kompanije, jer preko ovih podataka koji proizilaze iz ovog istraživanja, izdat je jasan pregled mišljenja potrošača za pružaoce usluga vode i kanalizacije, koji su licencirani i nadgledavani od strane RUVK-a.

Ovo istraživanje je objavljeno u zvaničnom sajtu RUVK .

6. Finansijski Aspekti

Iako RUVK u vezi finansijskim aspektima izveštava kod Pralamentarnog Odbora za Budžet i Finansije, kao i kod Komisije za Finansijsko Nadzoravanje u Skupštini Kosova, RUVK vidi razumnim da o finansijskim aspektima ukratko obaveštava i Komisiju za Poljoprivredu i Ruralni Razvoj i Prostorno Planiranje.

RUVK u fiskalnoj godini 2012 postigao je dogovor sa Jedinicom za Usklađivanje Trezora u vezi sa internom revizijom, koja se smatra kao podrška RUVK-a, gde je Interna Revizija izvršila reviziju. Takođe su revidirani finansijski izveštaji za 2012 godinu od strane Generalnog Revizora, a njihovo mišljenje o aktivnostima RUVK-a je veoma pozitivan.

Prema Zakonu br. 03/Z-086 (član 8.4), kao glavni izvor za finansiranje aktivnosti RUVK-a su takse licenciranja koje placaju Pružaoci Usluga Vode i Kanalizacije. Visina takse licenciranja određuje se na godišnjem nivou u skladu sa sledećim kriterijumima:

Prihodi od ovih taksi licenciranja odgovaraju sa planiranim troškovima RUVK-a za tekuću godinu, pod uslovom da:

Visina takse ne prelazi 1,5 % godišnjeg bruto prometa Pružaoca Usluga

Visina godišnje takse licenciranja za 2012 godinu bila 0,90 %.

Godišnji budžet RUVK-a je usvojen od strane Skupštine Kosova. U slučaju planiranja godišnjih rashoda, RUVK se rukovodi sa principima efikasnih finansijskih operisanja sa ciljem da ekonomska regulisanja usluga vode i kanalizacije nemaju visoke troškove za potrošače, dok je godišnji trošak godišnje takse licenciranja za 2012 godinu za jednog potrošača bio 0,82 centi.

6.1. Troškovi

RUVK obavljuje sve svoje finansijske transakcije preko mesečnog usklađivanja sistema trezora, i takođe zadržava svoje finansijsko računovodstvo i materijal.

Za fiskalnu godinu 2012, RUVK je imao na raspolaganju sredstva u iznosu od 327,619.00 evra.

U dolenađenoj tabeli prikazan je pregled finansijskih resursa koji su bili dostupni za RUVK u fiskalnoj godini 2012, kao i realizovanih troškova.

Tabela br. 17: Budžet RUVK-a za 2012 godinu

Kategorija troškova.	U budžetu (EUR)	Realizovani (EUR)
Plate i dnevnice	163,450.00	161,376.00
Robe i usluge	157,519.00	151,021.99
Kapitalni troškovi	-	-
Komunalne/Javne Usluge	6,650.00	5,626.01
Ukupan budžet	327,619.00	318,024.00

RUVK je za 2012 godinu trošio svoj budžet u iznosu od 97.07 %.

6.2. Donatorska Podrška

Treba napomenuti da pored ovih sredstava, RUVK u je u 2012 godini imao institucionalnu podršku od donatora u vidu tehničke pomoći, koja je završena u maju 2012 godine. (Počelo je 16. jula 2010 do maja 2012 godine u iznosu od 1,8 mil € u ukupnost.), iznos koji se rukovodio od samih donatora.

6.3. Prihodi iz taksi licenciranja 2012

RUVK je za 2012 godinu planirano je da prikupi **EUR 332,757.59** od licenciranih kompanija u sektoru vode i kompanija za prikupljanje otpada, od kojih je prikupljeno **225,309.06 EUR**, ili u% prikupljeno **je 67,70 % od** planiranih prihoda.

Sa promenom Zakona o Otpadu br. 04 / Z 060 Član 82 i 83 ovog zakona, RUVK nije više odgovoran za regulisanje otpadnih sektora.

Sada, RUVK je odgovoran za regulisanje Javnih Preduzeća koja pružaju usluge vode i kanalizacije ,gde se uključuju i otpadne vode .

Nominovanje Regulatora do izmene Zakona 03 /086 **bićeRegulatorni Ured za Vodu i Kanalizaciju (RUVK), u skladu sa MPA.**

U slučaju izmene Zakona o Otpadu, ovlašćenja RUVK-a u sektoru otpada su prebačeni u Ministarstvu Životne Sredine i Prostornog Planiranja, **a od jula meseca 2012 godine RUVK nije fakturisao taksu licenciranja ovih kompanija koja se bave sa prikupljanjem i upravljanjem otpada.**

Vredi napomenuti da RUVK za 2012 godinu od licenciranih kompanija u sektoru vode i kanalizacija je sakupio **100%** takse licenciranja planirani za 2012 godinu, dok kod licenciranih kompanija za sakupljanje otpada se fakturisalo 55,568.58 €, a prikupljalo se 3,900.21 € ili% 7,01 %.

Razlog ne-prikupljanja takse licenciranja od Kompanija za Prikupljanje Otpada licenciranih od strane RUVK, bilo je izmena Zakona 04/Z060 član 82 i 83, kao i loše finansijsko stanje tih kompanija.

Dužnici RUVK-a je za 2012 godinu

Dužnici RUVK-a je za 2012 godinu su sve licencirane kompanije koje pružaju usluge sakupljanja otpada u iznosu od 51,667.96 €.

RUVK za naplatu dugova za prethodne godine i 2012 godinu je pokrenuo **sudski postupak** za naplatu ovih sredstava.

6.4. Sredstva RUVK-a

Imajući u obzir primenjive zakone na Kosovu o uspostavljanju institucija na Kosovu, onda Konsolidovani Budžet Kosova i pravila Trezora, budžetske institucije vrše registraciju imovine, dok amortizaciju imovine u vrednosti nad € 1000 vrši DepartamentTrezora.

Vrednost ukupne imovine nakon registracije i procenjivanja u RUVK je 55,274.15 €

7. OPŠTE PREPORUKE

Pristup u uslugama vode i kanalizacije je pravo svakog građanina, tako da sve institucije koje su odgovorne za ovaj sektor treba da se maksimalno angažuju u skladu sa svojim zakonskim i institucionalnim odgovornostima u promociju ovog sektora.

Na osnovu podataka, informacija i analiza koja su predstavljena u ovom izveštaju za poboljšanje pružanja usluga preporučuje:

➤ ***U Zakonodavnom (Zakon) aspektu:***

- Vlada treba da preduzme odgovarajuće mere za integraciju ruralnih kompanija u okviru regionalnih kompanija, (u skladu sa planom konsolidacije vode i odluke Premijera za integraciju Operativnih Jedinica u okviru RKV).
- Vlada da utiče u integraciji ruralnih sistema u okviru Regionalnih Kompanija (sistemi koji se ne rukovode od RKV).
- Institut za Javno Zdravlje da nametne primenu u Administrativnom Upustvu Br.16/2012, za ispunjavanje standardi kvaliteta vode distribuirane od RKV.
- RUVK da nastavlja i intenzivira sa nadzoravanjem ispunjavanja standardi usluga od Pruzaoca Usluga, kao i da koristiti sve mehanizme za promovisanje RKV u ostvarivanju ciljeva postavljenih kroz tarifnog procesa.

➤ ***U finansijskom aspektu:***

- Vlada, RKV i opštine da preduzmu neophodne investicije za povećanje kapaciteta proizvodnje vode, razvoj infrastrukture vodovoda i kanalizacije, kao i razvoj novih izvora vode.
- Vlada treba da obezbedi subvencije za fakturisanje vode za usluge vode za potrošače koji su u lošim socijalnim uslovima.

➤ ***U administrativnom aspektu :***

- Upravni Odbori da insistiraju na poboljšanju performanse RKV.
- RKV da povećaju nivo kvalifikovanog osoblja - naročito na rukovodećim pozicijama.
- RKV da nacrtate strateške planove zasnovane na "Generalnim Planom" (nacrtan od strane RUVK projekat IPA) za smanjenje ne- fakturisane vode.
- RKV da razvijaju strategije i planove za poboljšanje naplate i fakturisanja.
- RKV da povećaju nivo fakturisanja od čitanja potrošene vode (očitavanje vodomera).
- RKV da obezbede što odgovornije i efikasnije upravljanje žalbama potrošača, u skladu sa rokovima koji proizilaze iz zakonskih obaveza od Minimalnih Standardi Usluga.

- RKV da podržaju RKV u primenjivanju svih aktivnosti koje su usmerene na ispunjavanje Minimalnih Standardi Usluga.
- RUVK nastavlja da promoviše interese potrošača preko adresiranja pitanja, ne-rešenih između potrošača i pružalaca ovih usluga.

Opštine podržavaju Vladu o imovinskim pitanjima u pogledu integracije seoskih sistema

Mi verujemo da uz saglasnost pomenutih preporuka od Komisije za Poljoprivredu, Šumarstvo, Životnu Sredinu i Prostorno Planiranje od Skupštine Republike Kosova, kao i njihovu primenu, u budućnosti će se podizati nivo usluga vode i kanalizacije od svih stranaka.

Adresa RUVK

Regulatorni Ured za Vodu i Kanalizaciju

Ulica: Ferat Dragaj, 68

Priština 10000 Kosova

Tel: +381 (0) 38 249 165

Web: www.wwro-ks.org

Sekretariat:

Tel: 38 249 165 lok. 101

Email: lule.aliu@wwro-ks.org

Zvaničnik za zaštitu potrošača:

Tel: +381 (0) 38 249 165 lok. 113

Email: syle.syla@wwro-ks.org